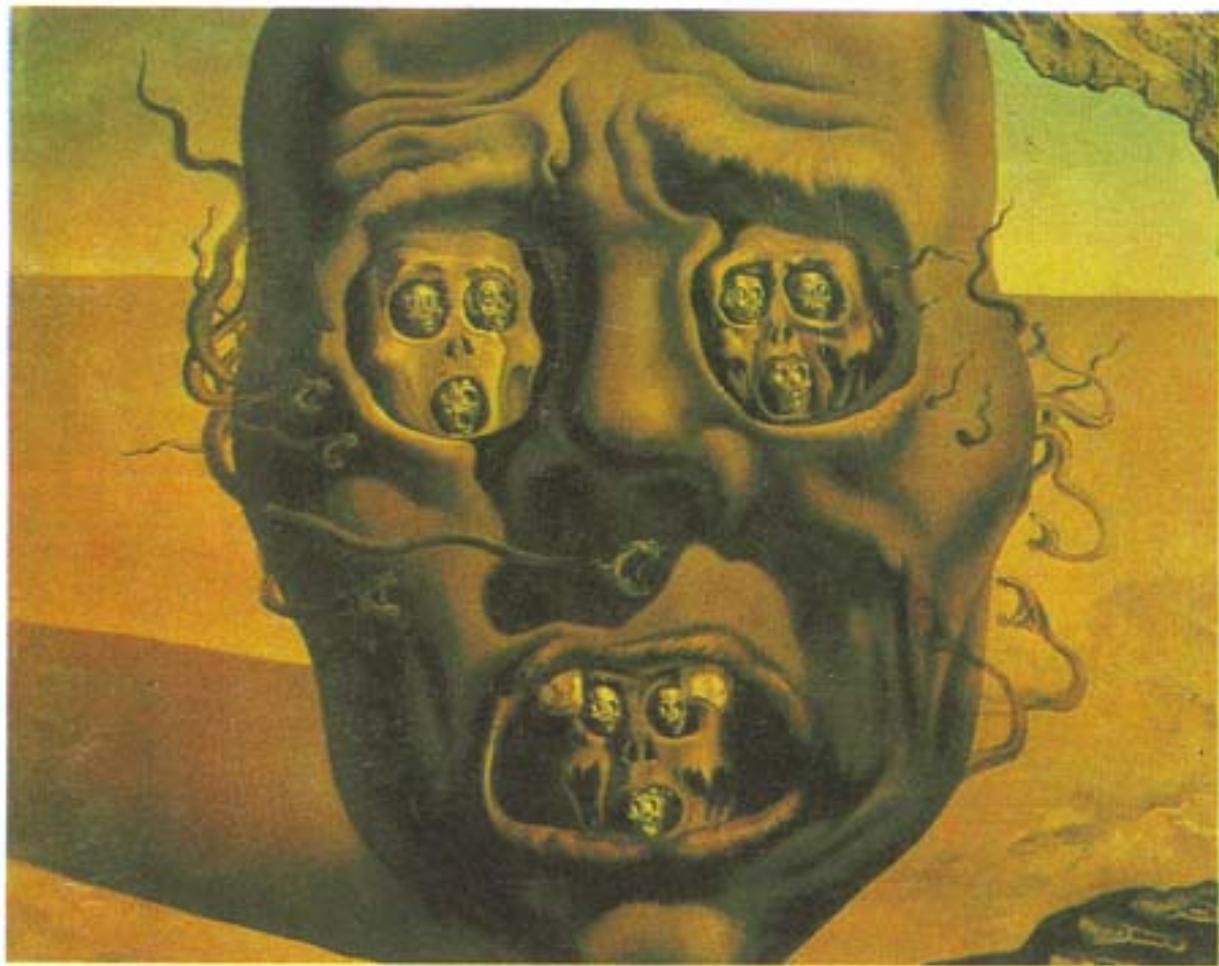

Американска

фантастика

ЧУДОВИЩЕТО

ЧУДОВИЩЕТО ФАНТАСТИЧНИ НОВЕЛИ

Превод: Антоанета Тодорова

chitanka.info

— Убий това чудовище! — заповяда той на най-близко стоящия страж.

В същия миг стражът рухна на пода, обгърнат от пламъци. И не само този страж, но и цялата въоръжена охрана! Всички едновременно бяха пометени и погълнати светлосин вихър. Пламъкът лизна енергоекрана, отскочи, разгаряйки се все по-ярко. През огнената завеса Инеш видя как човекът заотстъпва към далечната врата. Апаратът, който броеше атомите, светеше от напрежение, целият забулен от сини светковици.

РОБЪРТ ШЕКЛИ

АБСОЛЮТНОТО ОРЪЖИЕ

Едсел искаше да убие някого. Три седмици вече той работеше с Парк и Факсън в тази мъртва пустиня. Разкопаваха всяка могила, която срещаха на пътя си, не намираха нищо и продължаваха по-нататък. Късното марсианско лято приближаваше своя край. С всеки изминат ден ставаше все по-хладно, с всеки ден нервите на Едсел, които не бяха много здрави и в по-добри времена, малко по малко започваха да не издържат. Нисичкият Факсън беше весел — той мечтаеше за купищата пари, които ще получи, когато намерят оръжието, а Парк се влачеше мълчаливо след тях като вдървен, без да проронва нито дума, освен ако не се обръща към него.

Едсел вече не издържаше. Разкопаха още една могила и пак не намериха нищо, което да прилича на загубеното марсианско оръжие. Бледото слънце се блещеше отгоре, на невероятно синьото небе се виждаха едри звезди. Затопленият скафандр на Едсел започна да пропуска вечерната хладина, вкочанявайки ставите и сковавайки мускулите му.

Изведнъж Едсел бе обхванат от желанието да убие Парк. Този мълчалив човек не му харесваше още от времето, когато договориха своето партньорство на Земята. Той го ненавиждаше повече отколкото презираше Факсън.

Едсел се спря и запита Парк със зловещо нисък глас:

— Знаеш ли накъде трябва да вървим?

Мълчаливецът само сви рамене. На бледото му слабо лице не се отрази нищо.

— Накъде отиваш, тебе питат? — повтори Едсел.

Парк отново сви рамене.

— Заслужаваш куршум в главата — реши Едсел и посегна към пистолета.

— Почакай, Едсел — с умоляващ глас каза Факсън, заставайки между тях, — не се ядосвай. Само си помисли колко пари ще

спечелим, ако намерим оръжието! — От тази мисъл очите на малкия човек светнаха. — То е някъде тук, Едсел. Може би в близката могила.

Едсел се поколеба и внимателно погледна Парк. В този миг единственото, което желаеше, бе да убива, да убива, да убива...

Там, на Земята, той не знаеше, че ще се слуши именно така. Тогава всичко му изглеждаше лесно. Той имаше свитък, а в свитъка — сведения за това, къде е скрит складът с легендарното оръжие на марсианците. Парк можеше да разчита марсианска писменост, а Факсън даде парите за организиране на експедицията. Едсел си мислеше, че трябва просто да долетят до Марс и да направят няколко крачки до мястото, където е скрито оръжието.

Преди това Едсел не беше напускал Земята. Той не предполагаше, че ще му се наложи да остане толкова дълго на Марс, да мръзне на ледения вятър, да се храни с безвкусни концентрати, да гладува и постоянно да му се завива свят от разредения и недостатъчен въздух, осигуряван от обогатителната система. Тогава и през ум не му минаваше, че напрегнатите му мускули постоянно ще го болят, защото през цялото време ще трябва да се провира през гъстите марсиански храсталащи.

Тогава той мислеше само колко ще му плати някое правителство, което и да е правителство, за това легендарно оръжие.

— Извинявам се — каза Едсел, изведнъж сещайки се за нещо, — това място ми действа на нервите. Извинявай, Парк, че не се въздържах. Води ни по-нататък.

Парк мълчаливо кимна и тръгна напред. Факсън облекчено въздъхна и го последва. „В края на краишата — си мислеше Едсел — мога да ги убия винаги.“

Надвечер, тъкмо когато търпението на Едсел се изчерпваше, те откриха могилата. Това беше странно, масивно съоръжение, което изглеждаше точно така, както бе описано в свитъка. Върху металните стени се бе наслоил дебел пласт прах. Те откриха вратата.

— Чакайте, сега ще я изкъртя — каза Едсел и понечи да извади пистолета си.

Парк го избула настризи, натисна дръжката и отвори вратата.

Влязоха в една странна стая, където, струпани на купища, блестяха останките на марсианска цивилизация — легендарното

марсианско оръжие. Мълчаливо се огледаха. Пред тях се намираше съкровището, от търсенето на което всички отдавна се бяха отказали.

Веднага щом успяха да кацнат на Марс, хората започнаха внимателно да проучват развалините на великите градове. Пръснатите из цялата равнина строшени машини, бойни колесници, инструменти, прибори бяха доказателство за съществуването на титанична цивилизация, изпреварила земната с хиляди години, както и за бушувалите на тази планета жестоки войни. Това се потвърждаваше и от старателно разшифрованите марсиански писмена. Но в тях не се споменаваше какво е станало с марсианците. Вече няколко хилядолетия на Марс нямаше нито едно разумно същество, нито едно животно.

Предполагаше се, че марсианците са взели със себе си и своето оръжие.

Едсел знаеше: по ценност това оръжие можеше да се сравнява само с чист радий. На Земята не беше открито нищо, което да бъде равноценно на него.

Пристигха няколко крачки по-навътре в стаята. Едсел взе първото оръжие, което му попадна под ръка. Приличаше на пистолет 45-и калибър, само че беше малко по-голямо. Той отиде до отворената врата и насочи оръжието към растящия наблизо храст. Когато се прицели, Факсън му викна изплашено:

— Не стреляй! Може да се взриви или да се случи нещо друго. Нека с него се занимават специалистите, когато им го продадем.

Едсел натисна спусъка. Храстът, който растеше на разстояние седемдесет и пет фута от входа, изчезна в яркочервен пламък.

— Не е лошо — отбеляза той.

Помилва нежно пистолета, сложи го на мястото му и взе следващия.

— Достатъчно, Едсел — с молба в гласа каза Факсън, — няма смисъл да го проверяваш тук. Може да предизвикаш атомна реакция или нещо друго.

— Мълкни — небрежно отговори Едсел, като разглеждаше механизма на спусъка на новия пистолет.

— Не стреляй, човече — продължи да моли Факсън, търсейки с очи подкрепата на Парк, но Парк мълчаливо гледаше Едсел.

— Възможно е нещо от това, което е струпано тук, да е унищожило цялата марсианска раса. Ти пак искаш да забъркаш някоя каша — настояваше Факсън.

Едсел отново стреля и с удоволствие видя как в далечината едно парче от пустинята се стопи.

— Хитро измислено! — зарадва се той и взе още нещо, което приличаше на дълъг жезъл.

Беше в прекрасно настроение, забавляващо се с тези блестящи предмети и не чувствуващо повече студа.

— Време е да тръгваме — каза Факсън, отправяйки се към вратата.

— Да тръгваме ли? Къде? — бавно запита Едсел, разглеждайки един блестящ инструмент с извита ръкохватка, която удобно се наместваше върху дланта му.

— Обратно към космодрума — отговори Факсън, — връщаме се вкъщи, да продаваме цялата тази амуниция, както се и канехме. Уверен съм, че можем да поискаме всякааква цена. За такова оръжие всяко правителство ще даде милиони.

— Аз пък премислих — меланхолично процеди Едсел, като отправи кос поглед към Парк.

Мълчаливецът се движеше между купчините оръжие, без да се докосва до нито едно от тях.

— Слушай бе, момче — злобно каза Факсън, гледайки Едсел право в очите, — в края на краишата аз финансирах експедицията. Спомни си, че се канехме да продадем тези вехтории. Аз също имам право... Тоест не, не това исках да кажа...

Още неизпробваният пистолет беше насочен точно в корема му.

— Какво си намислил? — промърмори нисичкият, стараейки се да не гледа към странния блестящ предмет.

— Нищо от това не се каня да продавам — заяви Едсел.

Стоеше опрян на стената, за да вижда и двамата.

— Аз сам мога да използвам тия неща — той се захили, без да престава да ги наблюдава. — Когато се върна, ще раздам оръжието на моите момчета. С него като нищо ще катурнем някое правителство в Южна Америка и ще властваме, колкото си искааме.

— Е, добре — с отпаднал глас каза Факсън, без да престава да гледа насочения към него пистолет. — Само че аз не желая да участвам

в тая работа. Не разчитай на мене.

— Както искаш — отговори Едсел.

— Ти само не си мисли, че се каня да кажа някому за това — бързо заговори Факсън. — Няма да кажа. Просто не искам да стрелям и да убивам. Така че по-добре е да си вървя.

— Разбира се — каза Едсел.

Парк стоеше настрана и внимателно разглеждаше ноктите си.

— Ако създадеш свое кралство, ще ти дойда на гости — каза Факсън, правейки опит да се усмихне. — Може би ще ме направиш херцог или нещо друго.

— Може би.

— Е, добре тогава. Желая ти успех — Факсън му махна с ръка и тръгна към вратата.

Едсел му позволи да направи двайсетина крачки, след това се прицели и натисна пусковия бутона. Не се чу звук, нито се видя пламък, но дясната ръка на Факсън политна отсечена. Едсел натисна бутона още веднъж. Дребният човечец беше разсечен на две части. От лявата и от дясната му страна върху земята се появиха дълбоки бразди.

Едсел изведнъж съобрази, че през цялото това време е бил гърбом към Парк, и рязко се обърна. Парк би могъл да грабне най-близкия пистолет и да го направи на парчета. Но мълчаливецът си стоеше спокойно, скръстил ръце на гърдите си.

— Този лъч ще премине през всичко — отбеляза той, — полезна играчка.

В продължение на половин час Едсел с удоволствие примъкваше към вратата ту едно, ту друго оръжие. Парк не пипаше нищо и с интерес наблюдаваше партньора си. Древното марсианско оръжие беше като ново. Хилядолетното бездействие не му беше окказало никакво влияние. В стаята имаше оръжия от различен тип, с различна конструкция и мощност. Изумително компактни радиационни и топлинни автомати, оръжие за мигновено замразяване, изгарящо оръжие, оръжие, което може да разрушава, да реже, да коагулира, да парализира — по най-различни начини да убива всичко живо.

— Хайде да опитаме и това — каза Парк.

Едсел, който се канеше да изпробва интересно тристволно оръжие, се спря.

— Зает съм, не виждаш ли?

— Престани да си губиш времето с тези играчки. Хайде да се заемем със сериозна работа.

Парк се спря пред една ниска черна платформа, снабдена с колела. Двамата я избутаха навън. Мълчаливецът застана отстрани да наблюдава как Едсел върти ръчките на пулта за управление. От вътрешността на машината се разнесе слабо бръмчене, след това тя се обви в синкова мъгла, която започна да обвива и хората, и постепенно се образува нещо подобно на правилно полукълбо.

— Опитай да го пробиеш с бластера — каза Парк.

Едсел стреля в синкавата обвивка, но тя изцяло погълна заряда. Изпробва още три пистолета, но те също не можаха да пробият прозрачната стена.

— Струва ми се — прошепна Парк, — че такава стена би издържала и взрива на атомна бомба. Вероятно това е мощно силово поле.

Едсел изключи машината и те се върнаха при струпаното оръжие. Слънцето клонеше към залез и в стаята ставаше все по-тъмно и по-тъмно.

— Знаеш ли какво? — изведнъж каза Едсел. — Ти си добро момче, Парк. Момче на място.

— Благодаря — отвърна Парк, разглеждайки купа оръжие.

— Не ми се сърдиш, че се отървах от Факсън, нали? Той се канеше май да ни предаде на правителството.

— Напротив, одобрявам действията ти.

— Все повече се убеждавам, че си момче на място. Ти можеше да ме убиеш, докато стрелях във Факсън.

Едсел обаче премълча, че ако беше на мястото на Парк, би постъпил именно по този начин.

Другият сви рамене.

— А как ти се струва идеята за наше кралство, на двама ни? — го запита Едсел, усмихвайки се самодоволно. — Смятам, че тази работа можем на бърза ръка да я скальпим. Ще си намерим подходяща страна, ще си осигурем цял куп момичета, много развлечения. Ти какво мислиш за това?

— Аз съм за — отговори Парк. — Смятай, че съм в твоя екип.

Едсел го потупа по рамото и те продължиха да оглеждат купищата оръжие.

— Тия неща тук са ми ясни — продължи Парк. — Това са варианти на онова, което вече видяхме.

В ъгъла на стаята те забелязаха една врата. Върху нея имаше надпис на марсиански.

— Какво е написано тук? — попита Едсел.

— Нещо свързано с абсолютното оръжие — отговори Парк, внимателно разглеждайки изписаните на чуждия език букви. — Предупреждават да не се влиза.

Парк отвори вратата. Понечиха да влязат, но се дръпнаха назад от изненада.

Край стените на почти три пъти по-голяма от стаята с оръжието зала бяха строени войници. Прекрасно облечени и въоръжени до зъби, те стояха неподвижни като статуи и не проявяваха никакви признания на живот.

До входа имаше маса и върху нея три предмета: голямо колкото юмрук кълбо с отбелязани върху него деления, блестящ шлем, а зад шлема — малка черна кутийка с марсиански букви върху капака.

— Това какво е — гробница ли? — прошепна Едсел, като се вглеждаше със страхопочитание в рязко очертаващите се неземни лица на марсианските воини.

Парк, който стоеше зад гърба му, не отговори нищо. Едсел се приближи до масата и взе кълбото. Внимателно мръдна стрелката с едно деление.

— Какво мислиш, че ще направят? — попита той Парк. — Ти мислиш...

Двамата трепнаха изненадани и отстъпиха крачка назад.

Воинските редици се раздвишиха. Те се залюляха и заеха поза „мирно“. Древните воини оживяха.

Един от тях, облечен в пурпурно-сребърна униформа, излезе напред и се поклони на Едсел.

— Господарю, вашите войски са готови.

От смайване Едсел загуби и ума, и дума.

— Как успяхте да останете живи толкова години? — попита Парк. — Вие марсианци ли сте?

— Ние сме слуги на марсианците — отговори воинът.

Парк обърна внимание на това, че докато воинът говореше, устните му не помръдваха. Марсианските воини бяха телепати.

— Ние сме синтети, господарю.

— На кого се подчинявате?

— На активатора, господарю — отговори синтетът, като се обръща към Едсел и не откъсва очи от прозрачното кълбо, което той държеше в ръка. — Ние не се нуждаем от храна и сън, господарю. Нашето единствено желание е да ви служим и да се сражаваме.

Войниците кимнаха с глава в знак на одобрение.

— Поведи ни в бой, господарю...

— Можете да не се беспокоите — каза Едсел, идвайки най-сетне на себе си. — Бъдете сигурни, момчета, че ще ви покажа какво е това истински бой.

Войниците отговориха с тържествено трикратно приветствие. Едсел се ухили, поглеждайки към Парк.

— А какво означават другите деления на циферблата? — запита Едсел.

Но войникът мълчеше. Вероятно този въпрос не е бил предвиден от въведената в него програма.

— Може би ще активират останалите синтети — каза Парк. — Вероятно долу има още зали с войници.

— Питате ме, ще ви поведа ли в бой? Ще ви поведа, и още как ще ви поведа!

Войниците още веднъж трикратно го поздравиха.

— Приспи ги и нека да обмислим плана за действие — каза Парк.

Едсел, все още слисан, върна стрелката обратно. Войниците замряха на място, сякаш се превърнаха в статуи.

— Да се връщаме назад.

— Май че си прав.

— Вземи със себе си всичко това — каза Парк, посочвайки масата.

Едсел взе блестящия шлем и черната кутия и излезе след Парк извън залата. Сънцето почти се беше скрило зад хоризонта и над червената пустиня бяха легнали дълги черни сенки. Беше много студено, но те не усещаха студа.

— Парк, ти чу ли какво казаха? Чу ли? Те казаха, че аз съм техният вожд! С такива войници...

Той се засмя — с такива войници, с такова оръжие нищо не може да го спре. Да, той сигурно ще си избере някое кралство с най-красивите момичета на света. И как само ще се весели...

— Аз съм генерал! — извика Едсел и надяна на главата си шлема.

— Как е, Парк, отива ли ми? Приличам ли...

Той замълча. Стори му се, че някой шепне, мърмори. Какво е това?

— ... проклет глупак! Такава власт е за гениален човек, за човек способен да прекрои историята. Такава власт е само за мен.

— Кой назва всичко това? Ти ли, Парк? А? — изведнъж Едсел разбра, че с помощта на шлема може да чете чужди мисли, но не му остана време да осъзнае колко силно би могло да бъде това оръжие за владетеля на света.

Парк простреля главата му. През цялото това време пистолетът беше в ръката му.

— Идиот такъв! — помисли си той, нахлупвайки шлема на главата си. — Кралство! Това е власт над целия свят, а той мечтае за някакво въшливо кралство.

Парк се обърна към залата. С такива войници, със силовото поле и с цялото това оръжие може да се завоюва целият свят. Мислеше за това спокойно, знаейки, че именно така ще стане.

Той се канеше да се върне назад, за да активира синтетите, но се спря и вдигна от земята малката черна кутийка, която беше изпаднала от ръката на Едсел. На нейния капак с наклонен марсиански почерк бе гравирано: „Абсолютно оръжие“.

Какво би могло да означава това? Той искаше Едсел да остане жив точно толкова, колкото му бе нужно, за да провери оръжието. Жалко, че не успя да провери и това. А сам не искаше да рискува излишно.

Впрочем това съвсем не е необходимо. Той разполага с достатъчно други оръжия. Но това, последното, може би ще облекчи задачата, ще я направи много по-безопасна. Каквото и да е, новото оръжие без съмнение би могло да му помогне.

— Хайде — каза си той, — хайде да видим онова, което марсианците смятат за абсолютно оръжие.

И той отвори кутийката. От нея започна да излиза ефирна пара. Парк хвърли кутийката по-далече от себе си, понеже се страхуваше да не би това да е отровен газ.

Парата се изтегли като струя нагоре и встрани, след което започна да се сгъстява. Облачето се разширяваше, стелеше се и приемаше някаква определена форма.

След няколко секунди то окончателно се оформи и замря над кутията, блестейки с метален отблъсък в уgasващите лъчи на деня, и Парк видя, че това е огромна уста, разположена под две немигащи очи.

— Ха-ха! — каза устата. — Протоплазма!

И се насочи към тялото на Едсел.

Парк насочи дезинтегратора и внимателно се прицели.

— Спокойна протоплазма — каза чудовището, захапвайки тялото на Едсел. — Много обичам спокойна протоплазма.

И нагълта отведнъж цялото тяло на Едсел.

Парк стреля. Взривът изрови десетфутова дупка в земята. Но гигантската уста изплува от нея.

— Колко дълго чаках! — каза устата.

Нервите на человека се свиха на кълбо. С голямо усилие успя да задуши в себе си надигащия се панически страх. Успокоявайки се сам, без да бърза, той включи силовото поле, и синкавата мъгла го обгърна. Грабна пистолета, с който Едсел уби Факсън, и почувства колко удобно лежи в ръката му неговата ръкохватка. Чудовището се приближаваше. Парк натисна бутона и от дулото се стрелна прав лъч...

То неумолимо се приближаваше.

— Махни се, изчезни! — закрещя Парк.

Нервите му започнаха да се късат.

А то се приближаваше с широка, страшна усмивка.

— Обожавам спокойната протоплазма — каза то и гигантската уста се затвори над Парк, — но обичам също така и активната протоплазма.

То преглътна, след това изплува от другата страна на силовото поле, огледа се наоколо, търсейки милионите единици протоплазма, както и преди много, много хилядолетия.

ФРЕДРИК БРАУН

АРЕНА

Карсън отвори очи и видя над себе си безкрайна синя повърхност с притъпено мътен отблъсък.

Беше много горещо.

Той лежеше върху пясък. В ребрата му се беше впил стърчащият ръб на остър камък.

Обърна се на хълбок, опря ръце в пясъка, понадигна се и седна.

„Аз съм луд — помисли си той. — Или пък съм умрял. Или е станало нещо друго с мен...“

Пясъкът наоколо беше светлосин. Подчертано светлосин. Но светлосин пясък нямаше нито на Земята, нито на която и да е друга планета.

Светлосин пясък.

Светлосин пясък под светлосин купол, който не беше нито небе, нито таван, а никаква затворена, изолирана повърхност. Без да знае как, Карсън се беше убедил, че тази повърхност е затворена и има край, макар да не беше го видял с очите си.

Той загреба шепа пясък, който веднага се посипа надолу между пръстите му. Струйчиците погъделичкаха голия му крак.

Зашо гол крак? Оказа се, че не само кракът му, а цялото му тяло беше абсолютно голо. Морната горещина вече беше предизвикала обилна пот. Залепналите по кожата му песъчинки също бяха светлосини.

Но самата кожа беше останала бяла.

„Значи пясъкът действително е светлосин. Ако само ми се струваше, че е така, заради струящата небесносиня светлина, то аз целият трябваше да съм светлосин. Но аз съм бял, значи пясъкът е син. Син пясък. Син пясък няма.“ И такова място като това тук също не бе възможно да съществува.

Потта се стичаше и премрежваше очите му. Беше горещо като в ад. Само че адът би трябвало да е нажежен до червено, а не да е такъв

светлосин.

Но ако това не е ад, то какво е тогава? От всички известни нему планети толкова горещ бе само Меркурий. Това обаче не беше Меркурий. Меркурий остана на около четири милиарда мили зад...

И тогава той си спомни. Спомни си всичко — беше се разположил в малък едноместен космолет, който имаше задача да патрулира в орбитата на Плутон на един миллион мили от фланга на земната армада, строила се в боен ред, за да посрещне Пришълците.

Спомни си също така и онзи внезапен, рязък звън, който извести, че системите за следене бяха регистрирали приближаването на врага...

* * *

Никой на Земята не знаеше какви бяха тези Пришълци, как изглеждаха на външен вид, от коя галактика бяха дошли — знаеха само, че тази тяхна галактика е много далеч и се намира някъде в посока на Плеядите.

Всичко започна с разпокъсани, единични нападения на далечните земни колонии и опорни пунктове. Случваха се и отделни схватки между земните патрули и малки групи космически кораби на Пришълците; схватки, в които земните понякога побеждаваха, понякога търпяха поражение, но нито веднъж досега не бяха успели да пленят противников кораб. А нито един от обитателите на атакуваните колонии не беше останал жив — нямаше кой да разкаже нищо за тези Пришълци.

Отначало опасността от тях не изглеждаше много сериозна — нападенията им биваха малобройни и не причиняваха особено големи щети. Космическите кораби на Пришълците като че ли леко отстъпваха пред земните по въоръжение. По скорост и по маневреност обаче имаха малка преднина. Малка, но достатъчна да могат, ако не се намират в обкръжение, да избират — да приемат ли боя или да избягат.

И все пак Земята се готвеше за решителна битка с тях. Беше построен невиждан по мощ космически флот.

Наложи се дълго да ги чакат.

Сега генералното сражение наближаваше.

На разстояние двадесет милиарда мили от Земята земните разузнавателни патрули бяха открили огромен флот на Пришълците. Тези патрули така и не се върнаха на Земята, но бяха получени съобщенията, изпратени от тях преди гибелта им. И ето, земната армада, всичките десет хиляди космолета и половин милион космонавти се бяха разположили зад орбитата на Плутон в очакване на врага, готови да се сражават на живот и смърт.

По всичко личеше, че силите в предстоящата битка щяха да бъдат равни. За това можеше да се съди и от рапортите на пожертввалите се челни патрули, които бяха успели да съобщят данни за числеността и силата на противниковия флот.

При очертаващото се равновесие най-дребната случайност можеше да реши съдбата на Слънчевата система. И то окончателно — в случай на поражение Земята и всичките ѝ колонии щяха да се окажат под пълната власт на Пришълците...

О, да, сега Боб Карсън вече си спомни всичко.

Наистина това нямаше отношение към небесносиния пяскъ и мъждукащата над главата му синева. Но той все още помнеше как беше пронизан от този рязък звън за тревога, как се хвърли към пулта за управление, как с трескава бързина затегна тялото си към креслото, как пред него на екрана се появи една светла точка, която растеше и едрееше все повече и повече...

Как пресъхна гърлото му, когато с ужас установи — започва се!

Започващо се поне за него, защото основните сили на воюващите бяха все още извън пределите на досегаемостта... А след по-малко от три секунди той или щеше да стане победител, или щеше да се превърне в купчинка пепел. Три секунди — толкова трае боят в космоса. Това време е достатъчно да преброиш до три бавно, без да бързаш, след което или си победил, или умираш.

Само едно-единствено попадение бе напълно достатъчно да извади от строя малкия, едноместен, леко въоръжен и слабо брониран патрулен кораб.

Шепнейки машинално с пресъхнали устни „Едно!“, той трескаво завъртя ръчките върху таблото, за да закове растващата точка в координатите на екрана. Десният му крак замря над педала на спусъка. Един-единствен смъртоносен залп — или ще улучи, или не. Време за втори изстрел вече няма да има.

„Две“. Той отново не чу как се изтръгна тази дума от него. Точката върху екрана престана да бъде точка. Намиращият се на няколко хиляди мили вражески кораб вече се възприемаше така, сякаш беше на не повече от неколкостотин метра. Това беше лек, бърз патрулен кораб, почти еднакъв по размери с кораба на Боб.

Вражески патрулен кораб.

„Тр...“ Кракът му докосна педала...

Изведнъж Пришълецът се плъзна по екрана настрани и изскочи от прицелните координати. Карсън моментално стисна ръчките с намерение веднага да го догони. За част от секундата противникът се скри, но Карсън направи завой и обектът отново се появи на екрана — Карсън видя как той стремително се насочи към Земята.

Към Земята?!

Това беше някаква оптическа измама, не можеше да бъде друго. Планетата, която сега заемаше почти целия екран, не трябваше да бъде тук. Просто не трябваше. Наоколо нямаше нито една планета освен Нептун, но той беше на три милиарда мили оттук. Плутон пък се намираше от другата страна на Слънцето, което се виждаше на екрана като миниатюрна точка.

По дяволите, какво ставаше с тези системи за контрол и следене? Те не откриваха никакъв предмет, даже с размер колкото на един астероид. Сигналите продължаваха да мълчат.

Това е невъзможно! Това, към което той се приближаваше и което беше вече на неколкостотин мили от него, е някакъв мираж.

Внезапната опасност от катастрофа го накара да забрави даже за противника. Той включи предните спирачни ракети и висейки на ремъците, с все сила притисна тялото си към щурвала за авариен завой, знаейки, че само пределната мощност на двигателите би го спасила от катастрофата и че от такова пренатоварване веднага ще загуби съзнание.

* * *

И ето, той седеше върху горещия син пясък, съвършено гол, но все пак цял и невредим. Наоколо нямаше никакви следи от неговия

кораб, пък и самият кораб никъде не се виждаше. Тази повърхност над главата му съвсем не можеше да бъде небе.

Залитайки, той се изправи. Тук силата на притеглянето в сравнение със земната беше малко по-голяма. Но не много по-голяма.

Наоколо беше постлано само с гладък пясък. Тук-таме растяха на групички някакви хилави храстчета. Те също бяха светлосини, но с различни оттенъци — едни по-светли, други по-тъмни.

От най-близкия храст изскочи малко животно, приличащо на гущер, само че имаше не четири, а много повече крака. То също беше синьо — светло-светлосиньо. Щом видя Карсън, то веднага се шмугна обратно под храста.

Боб отново погледна нагоре, опитвайки се да съобрази какво е това там. То не приличаше на покрив, имаше формата на купол. Блещукаше и трудно можеше да се гледа продължително. От всички страни явно се опираше на земята, т.е. — на небесносиния пясък.

Боб беше в средата, недалеч от центъра на купола. До стената — ако това беше стена — имаше около стотина метра. Над плоската повърхност на земята сякаш беше преобрънато и захлупено някакво небесносиньо полукълбо с окръжност около 250 метра.

И всичко наоколо беше небесносиньо, с изключение само на един предмет — нещо пурпурно. Това нещо беше почти правилно кълбо с диаметър около един метър, намиращо се твърде далеч, за да се различи ясно при това небесносиньо мъждукане. И все пак неизвестно какво накара Карсън да потръпне.

Той изтри потта от челото си с длан.

Какво е това, кошмар ли е? Този пек, този пясък, това смътно усещане за ужас само при един бегъл поглед към пурпурното кълбо?

Сън ли е? Не може да бъде: по време на космически бой не може да се заспи.

Смърт ли е? Невъзможно: дори и да съществува безсмъртие, то в него не може да има такъв безсмислен син пясък, син пек и пурпурен ужас.

И тогава той чу глас.

Чу го не с ушите си — гласът звучеше вътре в него, в главата му. Той го чуваше отникъде и отвсякъде.

„Пътешествайки в пространството и времето — звънеше в мозъка му, — аз открих две цивилизации, готови да започнат война,

която би унищожила една от тях и до такава степен би обезсилила другата, че тя неизбежно би регресирала и никога вече не би могла да изпълни предназначението си. Тя би рухнала и би се завърнала в прахта, откъдето се е появила. Но това не трябва да се случва.“

„Кой си ти?“ — Карсън не произнесе думите на глас, но въпросът се зароди в мозъка му.

„Ти няма да можеш да разбереш това правилно.

Аз... — гласът затихна, сякаш търсеше в мозъка на Карсън дума, каквато там не съществуваше, каквато той не знаеше. — Аз съм резултат от еволюцията на толкова древна цивилизация, че възрастта й не би могла да бъде изразена с разбирами за теб думи. На цивилизация, сляла се в едно цяло и постигнала единство, каквото може да постигне и твоята примитивна цивилизация... — отново пауза, търсене на дума — след много, много дълго време. Такива могат да станат и онези, които ти наричаш Пришълци. Затова именно се намесих преди началото на битката — толкова равностойна, че резултатът би могъл да бъде само унищожаването и на двете цивилизации едновременно. Едната от тях обаче трябва да оцелее. Да оцелее, за да се развива по-нататък.“

„Едната ли? — помисли Карсън. — Моята или...“

„Имам сили да спра войната, да върна Пришълците обратно в галактиката им. Но те все едно ще дойдат отново или пък вие рано или късно ще ги намерите. Само с постоянна намеса бих могъл да предотвратява това взаимно избиване, но не мога да остана. Затова реших да се намеся сега. Напълно ще унищожа единия флот, без каквито и да е загуби за другия. Така едната от цивилизациите ще може да оцелее.“

„Кошмар. Разбира се, това е кошмар“ — си помисли Карсън.

Всичко беше твърде налудничаво, твърде невероятно, за да има място в реалната действителност.

Той не можа да набере достатъчно смелост и да попита — „Кой?“ Но мислите му сами зададоха този въпрос.

„Ще оцелее по-силният — каза гласът. — Това аз не мога да го променя, пък и не бих искал да го правя. Аз просто ще се намеся, за да бъде това истинска, а не... — отново пауза — а не пирова победа, която да сломи победилата цивилизация. Избрах два индивида — теб и Пришълеца. Виждам, че във вашата древна история, историята на

международните войни, е имало безброй двубои между представители на воюващите племена и чрез тях се е решавал изходът на борбата. Ти и твой противник трябва да участвате в такъв двубой. И двамата сте голи, без оръжие, обстановката е еднакво непозната и неприятна и за двама ви. Времето ви не е ограничено — тук няма време. Един от вас ще победи. Ще оцелее цивилизацията на победителя.“

— Но... — Карсън сам не знаеше какво иска да каже, но гласът отговори:

„Това е справедливо. Условията са такива, че не случайното физическо превъзходство ще реши всичко. Между вас има бариера. Ти ще разбереш. Умът и мъжеството ще бъдат по-важни от силата. Особено мъжеството — волята за живот.“

— Но докато това тук става, нашите кораби...

„Не, вие сте в друго време, в друго пространство. Докато вие тук се биете, там, в познатите ви светове, времето ще стои на едно място. Питаш се дали всичко това е реално, действително. И да, и не. Но за теб това сега и тук съществува, то е реално. И ако ти умреш, ти ще умреш в действителност. А твоята смърт ще означава края на твоята цивилизация. Сега вече ти си достатъчно осведомен за всичко.“

И гласът замърка.

Карсън отново остана сам. Не, не беше сам — той вдигна очи и видя, че онзи пурпурен предмет, онова страшно кълбо, което, както той вече знаеше, е Пришълецът, се търкаля към него.

Търкаля се.

То сякаш нямаше ни ръце, ни крака, никакви външни израстъци. Търкаляше се по синия пясък като пъргава капка живак, а пред него по някакъв неизвестен начин се стелеше парализираща вълна от зашеметяваща, упояваща, страшна омраза.

Карсън се огледа. На няколко фута от себе си в пясъка видя камък — единственото нещо, което можеше да мине за никакво оръжие. Камъкът беше малък, но с остри краища.

Карсън го взе и се приведе, готов да отблъсне нападението. Противникът приближаваше — той се движеше по-бързо, отколкото Карсън би могъл да бяга.

Нямаше време да мисли как да се бие с него, пък и как би могъл да си представи сражението със същество, чиято сила, строеж и начин

на борба му бяха неизвестни.

Десет метра. Пет. И тук съществото се спря.

По-точно, нещо го спря. Предната му част изведнъж се сплеска, сякаш се бе натъкнала на невидима стена. Даже се наложи да отскочи назад.

После отново се затъркаля напред, но вече по-бавно и по- внимателно. Щом стигна до същото място, пак се спря. Опита другаде — отвсякъде пътят му беше преграден.

Между тях имаше някаква бариера. И Карсън си спомни: „Не случайното физическо превъзходство ще реши нещата. Помежду ви има бариера.“

Това, разбира се, бе някакво силово поле. Не полето на Нетци, което бе известно на Земята: то блещука и пращи. Това поле тук беше невидимо и не издаваше никакви звуци.

Бариерата се простираше от единия до другия край на полукълбото. Нямаше нужда Карсън сам да се убеждава в това — Пришълецът го направи вместо него, като се претърколи странично по цялата дължина на бариерата и никъде не намери проход.

Карсън направи половин дузина крачки напред, изпънал пред себе си лявата си ръка, и успя накрая да докосне бариерата. Тя беше гладка, гъвкава, приличаше по-скоро на гума, отколкото на стъкло. Топла, но не по-топла от пясъка под краката му. И беше абсолютно невидима, даже отблизо.

Той остави камъка и с две ръце натисна бариерата. Тя като че ли едва-едва се огъна. Но повече не мръдна, даже след като Карсън я натисна с цялата тежест на тялото си. Сякаш беше направена от стомана и покрита с каучуков пласт. До известен предел бе гъвкава, а по-нататък — непреодолимо твърда.

Той се повдигна на пръсти, но бариера имаше чак до мястото, до което успя да се протегне.

Пришълецът, след като се бе дотъркалял до края на арената, се връщаше. На Карсън отново му се зави свят, доповръща му се и той се дръпна назад от бариерата. Но Пришълецът не се спря.

А колко ли е дълбока бариерата? Карсън коленичи и започна да разравя пясъка, който се оказа лек, рохкав и се копаеше леко. Изкопа дълбок два фута трап, но бариерата продължаваше и там.

Пришълецът отново се търкаляше към него, но явно и той никъде не беше намерил проход.

Все пак трябва да има някакъв начин да се проникне през нея, помисли Карсън. Ние все някак си трябва да се приближим един до друг, да се срещнем. Иначе целият дуел се обезсмисля.

Не трябва да се бърза обаче. Всичко трябва да се изпробва от самото начало.

Пришълецът се бе върнал и беше спрял от другата страна на бариерата, само на някакви си два метра от Карсън. Сякаш го разглеждаше, въпреки че Карсън, колкото и да се стараеше, не можеше да открие върху него каквите и е органи. Нищо, което да прилича на очи, уши, даже на уста. Впрочем едва сега той различи върху повърхността му десетина трапчинки и тъкмо в този момент от две от тези вдълбнатини внезапно изскочиха две пипала, които се заровиха в пясъка, сякаш опитваха пътността му. Пипалата му бяха с диаметър около един дюйм, а дълбината им достигаше фут и половина. Когато нямаше нужда от тях — тогава, когато Пришълецът се търкаляше например, — тези пипала се прибираха в трапчинките. Явно те нямаха никакво отношение към начина на придвижване. Доколкото Карсън можеше да прецени, Пришълецът се претъркульваше, като променяше по някакъв начин положението на центъра на тежестта си, макар че Карсън нямаше ни най-малка представа как можеше да се прави това.

Карсън изтръпваше от ужас всеки път, когато погледнеше към Пришълеца. Беше му се изпречило същество абсолютно чуждо на всичко земно, което нямаше нищо общо с формите на живот, съществуващи на Земята или на другите планети от Слънчевата система. Карсън инстинктивно почувства, че и разумът, с който това същество бе снабдено, е също толкова чужд на всичко земно, както и неговият организъм.

Все пак трябваше да опита. Ако това същество няма телепатични способности, опитът щеше да бъде обречен на провал. На Карсън обаче му се бе сторило, че Пришълецът притежава такива способности. Във всеки случай около себе си той разпространяващо почти осезаема вълна от чувство — чувство на омраза. А щом е така, той вероятно можеше да чете и мисли.

Карсън вдигна камъка — своето единствено оръжие, после демонстративно го запрати на земята и протегна над главата си

пряните си ръце с дланите напред. Той започна да говори, макар да знаеше, че думите му ще останат неразбрани от това същество, но си помисли, че така ще му бъде по-лесно да се съсредоточи върху мислите, които искаше да му предаде.

— Ако искаш, бихме могли да склучим мир — каза той и гласът му отекна страшно в абсолютната тишина. — Нали чу какво ще последва, ако нашите цивилизации започнат война помежду си — едната ще бъде унищожена, а другата ще отслабне и ще започне да регресира. Изходът от сражението зависи от това, как ние ще си свършим работата тук. Дали да не склучим мир — вие ще си останете във вашата галактика, ние — в нашата?

Карсън изключи всичките си мисли, за да не попречи на получаването на отговора.

И отговорът дойде — той връхлетя върху него почти физически — така, че Карсън се олюя. Той даже отстъпи няколко крачки, ужасен от силата и дълбочината на омразата и жаждата за убийство, които доводи пред себе си в предадените от Пришълеца образи. Не в членоразделни думи, както достигаха до него мислите на Единното Същество, а във вълни от дива ярост. Един миг, който му се стори цяла вечност, той се бори със силата на тази омраза, за да изчисти разума си от нея и да изгласка чуждите мисли, които бе допуснал в главата си. Доповръща му се.

Разумът му лека-полека започна да се освобождава. Също както след кошмарен сън човек разкъсва нереалната паяжина, с която е бил оплетен. Карсън продължаваше да се задъхва и все още усещаше слабост, но способността му да мисли вече бе възвърната.

Карсън не сваляше очи от Пришълеца. Докато траеше цялото това противоборство, което едва не завърши фатално за Карсън, това същество не помръдна от мястото си. Сега обаче то се затъркаля странично по посока на най-близкия светлосин храст. От ямичките му се показваха три пипала, които започнаха да опипват храстата клонче по клонче.

— Е, няма що — каза Карсън — щом искаш да се бием, ще се бием.

На устните му се появи кисела усмивка:

— Ако съм те разbral правилно, мирът не ти е по сърце.

И не намерил сили да се въздържи от красивата фраза, добави:

— Добре, ще се бием — не на живот, а на смърт!

Но в обкръжаващата ги тишина думите му прозвучаха глупаво — даже самият той го почувства. Точно в този момент ясно осъзна, че войната действително ще бъде не на живот, а на смърт. И неговата смърт — или смъртта на това кръгло същество — ще означава смъртта на една цивилизация. Ако претърпи поражение, това ще бъде гибел и за цялото човечество.

Щом помисли за това, изведнъж почувства някакво смущение и плахост. Но нали всичко това му беше известно от по-рано, нямаше място за никакви съмнения и терзания. Неизвестно защо, но беше абсолютно убеден, че онзи, който бе организирал този дуел, му бе казал цялата истина за своите намерения и възможности. Без да го будалка.

Бъдещето на човечеството зависеше от него. Страшно бе да се помисли за това, и той реши да отхвърли тази мисъл. Трябаше да се съсредоточи върху по-обикновени неща.

Сигурно трябва да има някакъв начин да се премине през тази бариера, или поне да се намери възможност да извърши убийство през нея.

С помощта на телепатията ли? Дано не е така, защото му се струваше, че телепатичните способности на Пришълеца явно превъзхождаха човешките. А може би не ги превъзхождаха? Че нали той все пак бе успял да изтласка от разума си мислите на Пришълеца. Ами Пришълецът? Ако способността му да предава мисли е толкова силно развита, не го ли прави това по-увязвим за противника?

— Умри — помисли си той. — Сега ти ще умреш. Ти умираш...
Ето ти...

На няколко пъти се опита да му внуши това, като подбираще различни варианти за препредаване на образи и мисли. Челото му се покри с пот, целият трепереше от напрежение. Но Пришълецът не се поддаваше и продължаваше да опипва храстата — впечатлението от всичко това за него беше не по-голямо, отколкото ако чуеше Карсън да декламира таблицата за умножение.

Значи нищо не можеше да се постигне по този начин.

От горещината и страшното напрежение на мислите Карсън отново се почувства отмаял, виеше му се свят. Седна на земята да си почине и продължи внимателно да изучава Пришълеца. Възможно е по

този начин да открие слабите му и силните му страни, да разбере за него нещо, което би му помогнало, когато се стигне до ръкопашен бой.

Пришълецът чупеше клонки. Карсън го следеше внимателно, опитвайки се да разбере, какви усилия му костваше това. Трябва да намеря също такъв храст от моята страна, си помисли той, да отчупя също такива клончета и да сравня силата на моите ръце с тази на пипалата му.

Клончетата се прекършваха трудно; виждаше, че на Пришълеца се налагаше доста да се побълска с всяко едно от тях. Всяко пипалце в края се раздвояваше и така се образуваха по два пръста, всеки с нокът. Ноктите като че ли не бяха много опасни. Не по-опасни от човешките, ако се оставеха малко да израстат.

Не, общо взето няма да е толкова трудно да се справи с него. Разбира се, ако храстите не бяха прекалено жилави. Карсън се озърна и почти редом със себе си видя точно такъв храст. Протегна ръка и откъсна едно клонче. То се оказа крехко. Разбира се, възможно бе Пришълецът нарочно да скрива силата си, но едва ли.

Но пък от друга страна, къде са уязвимите му места? Всъщност, как би могъл да бъде убит, ако се появеше такава възможност? Карсън отново започна да изучава противника си. Външната му обвивка изглеждаше доста здрава. Ще му потрябва някакво остро оръжие. Карсън пак вдигна камъка. Той беше дълъг около 12 дюйма, тесен, а единият му край бе доста остър. Ако беше от рода на кремъците и се цепеше като тях, от него можеше да се направи добър нож.

Пришълецът продължаваше да изследва различните видове храсти. Той се дотърколи до един от тях. Изпод него изскочи светлосинът многокрако гущерче — също като онова, което Карсън бе видял в своята половина.

Пипалото на пришълеца моментално се изхвърли, хвана гущерчето и го вдигна във въздуха. Другото пипало започна да къса краката на гущерчето — спокойно и равнодушно, сякаш това бяха клончета. Гущерчето конвултивно се гърчеше и надаваше остър писък — първият звук, който Карсън чу тук, ако не се смята собствения му глас.

Карсън настърхна, искаше му се да извърне очи. Наложи си обаче да гледа — всичко, което щеше да научи за Пришълеца, можеше да му бъде от полза. От полза щеше да му бъде даже и тази ненужна

жестокост. Внушаваше си, че би му станало приятно да довърши това същество, ако му се отدادеше възможност.

Именно затова с всички сили потискаше отвращението си и продължаваше упорито да гледа как Пришълецът разкъсва гущерчето на парчета.

Зарадва се, когато гущерчето, чиито крака бяха вече наполовина откъснати, мъкна, престана да се гърчи и увисна мъртво в пипалата на Пришълеца.

Пришълецът се отказа да къса останалите крака и пренебрежително запрати тялото на гущера по посока на Карсън. Мъртвият гущер падна в краката му.

Гущерът мина през бариерата! Бариера вече нямаше!

Карсън моментално скочи, здраво стиснал в ръката си ножа, и се метна напред. Сега ще му даде да разбере! Щом няма бариера...

Но бариера имаше. Той се убеди в това от собствения си горчив опит, защото главата му се удари в нея и от този удар едва не загуби съзнание. Нещо го отблъсна назад и той падна.

Когато отново се свести и седна, разтърсвайки помътнялата си глава, той забеляза, че към него лети нещо и за да се предпази от него, моментално се хвърли обратно в пясъка. Той предпази тялото си, но внезапно почувства остра болка в прасеца на левия си крак.

Без да обръща внимание на болката, той се изтегли назад и се изправи на крака. Видя, че го беше улучил доста голям камък, а през това време Пришълецът вдигаше с отвратителните си пипала друг и се готвеше да го запрати към Карсън.

Камъкът полетя, но Карсън ловко успя да го избегне. Изглежда Пришълецът не можеше да хвърля силно и надалеч. Първият камък го улучи само защото беше седнал и не успя да проследи полета му.

След като избегна слабо хвърления втори камък, Карсън замери Пришълеца с камъка, който все още държеше в ръката си. Той изведнъж се зарадва, като си помисли: щом камъните прелитат през бариерата, то струва си да си побълскам главата над това. Човек със силна ръка и точно око...

На разстояние четири метра той не можеше да не уцели трифунтовата мишена, и той я уцели. Камъкът излетя силно и точно — няколко пъти по-бързо, отколкото хвърлените от Пришълеца камъни.

Той улuchi това същество точно в средата, но за жалост камъкът се пълзna с плоската си страна и не успя да се забие с острия си край.

Въпреки това той беше улuchiл — чу се силен удар, който Пришълецът явно бе почувстваL Той продължаваше да търси и събира камъни, но после се отказа от това и се затъркаля назад. Докато Карсън се готвеше за ново хвърляне, Пришълецът беше успял да се отдалечи на около четиридесет метра от бариерата и продължаваше да се затъркаля назад.

Вторият път Карсън не улuchi, а третият камък не достигна до целта. Пришълецът беше излязъл от границите на досегаемостта — във всеки случай за достатъчно тежък камък, който би могъл да му навреди.

Карсън се усмихна. Той спечели този рунд. Ако не се смята това, че... Той се наведе да огледа крака си и усмивката мигом изчезна от устните му. Острият край на камъка беше нанесъл доста дълбока рана, дълга няколко дюйма. Тя силно кървеше, макар да изглеждаше, че артерията не е засегната. Ако кървенето се прекратеше от само себе си, всичко щеше да е наред. Ако ли не — работата ставаше лоша.

Предстоеше му обаче да се залови с нещо много по-важно от тази рана. С конструкцията на бариерата.

Той отново приближи бариерата, протегнал ръце напред. Намери я и опирайки се на нея с една ръка, хвърли върху ѝ шепа пясък. Пясъкът премина на другата страна, но не и ръката му.

Органична или неорганична материя? Не, защото през бариерата премина мъртвото гущерче, а гущерчето, макар и мъртво, е все пак органична материя. Ами растенията? Той отчупи едно клонче и мушна с него бариерата. Клончето изцяло премина, но когато пръстите му, стиснали клончето, докоснаха бариерата, не можаха да преминат.

Значи бариерата не пропуска нито Карсън, нито Пришълеца. Но камъни, пясък, мъртъв гущер...

Ами жив гущер? Той се зае да търси под храстите и скоро хвана един. Внимателно го хвърли в бариерата, но той отхвръкна назад и побягна надалеч по синия пясък.

Доколкото можеше да се съди, това бе окончателният отговор. Бариерата преграждаше пътя на живите същества. През нея можеше да премине само неживо и неорганично вещество.

Щом изясни това, Карсън отново погледна ранения си крак. Кървенето бе намаляло — това означаваше, че не трябваше да мисли как да си набави нещо, с което можеше да спре кръвта. Но трябваше да намери поне малко вода, за да промие раната.

Щом си помисли за вода, разбра, че е страшно жаден. Ако двубоят се проточи, рано или късно ще му се наложи да търси вода.

Накуцвайки леко, той започна да обхожда своята половина от арената. Като докосваше с една ръка бариерата, той стигна до полукръглата стена. Тя се виждаше — отблизо изглеждаше сиво-светлосиня, а на допир беше също като бариерата.

За всеки случай Карсън хвърли шепа пясък в нея — пясъкът премина и повече не се видя. Значи полукръглата стена е също така силово поле. Непрекъснато и непрозрачно, а не като бариерата.

Той тръгна покрай стената, докато стигна бариерата, а после покрай бариерата към онова място, откъдето беше тръгнал.

Нямаше никакви следи от вода.

Обезпокоен, той започна да прави зигзази между бариерата и стената, като внимателно оглеждаше всяко късче пространство.

Вода нямаше. Светлосин пясък, светлосини храсти, непоносима горещина. И нищо повече.

„Сигурно само ми се струва, че страдам толкова много от жажда“ — си каза той. Колко ли време беше изминало? Разбира се, според неговите мерки за време-пространство — николко. Нали му беше казано, че докато е тук, там времето стои на едно място, не мърда. Но жизнените процеси в организма му си течаха и тук. Та колко все пак време е минало, ако се измери то с тези негови процеси? Вероятно три-четири часа. Във всеки случай не е чак толкова много, че да започне сериозно да страда от жажда.

Все пак той изпитваше непреодолимо желание да пие. Гърлото му пресъхна. Може би горещината е виновна за това. Пък и наистина беше много горещо! Сигурно около 55°. Силна горещина без ни най-малък полъх на въздух.

Когато приключи безплодната обиколка на владенията си, той вече силно куцаше и се чувствува съвършено измъчен.

Погледна неподвижния Пришълец и си помисли: надявам се, че и на него му е също толкова отвратително. Напълно е възможно да е именно така. Нали ни беше казано, че обстановката, тук е еднакво

непозната и еднакво неприятна и за двамата. Възможно е нормалната температура на планетата на Пришълците да е някъде около 90 градуса. Може би тук, където Карсън бавно се пържи, Пришълецът замръзва.

А може би въздухът е твърде плътен за Пришълеца, но пък прекалено разреден за Карсън. След разходката той просто се задъхваши. Вече бе съобразил, че тук въздухът не е по-плътен, отколкото на Марс.

И няма никаква вода.

Това означаваше, че в двубоя имаше някакво ограничение, във всеки случай, по отношение на него. Ако той не намери начин да премине през бариерата или да убие врага, то, оставайки тук, в своята половина, рано или късно жаждата щеше да го довърши.

И разбра, че трябва да бърза. Все пак си наложи да поседне, за да си почине малко и да помисли.

Какво да прави? Нищо. И въпреки това работа имаше много. Ето, например, има разни видове храсти. Те изглежда не обещават много, но трябва внимателно да се изследват. После, кракът му: трябва да се направи нещо с него, макар и да няма вода. Трябва да се пригответ боеприпаси от камъните. Трябва да намери камък, от който би могъл да си направи хубав нож.

Между другото кракът му силно вече го бе заболял и той реши да започне с него. Един от храстите имаше листа или нещо подобно на листа. Откъсна няколко от тях и реши да рискува. С листата изтри пясъка, мръсотията и спеклата се кръв, после си направи компрес и го прикрепи към крака си с мустачки от същия храст.

Тези мустачки се оказаха неочеквано здрави. Те бяха тънки, но затова пък жилави и гъвкави, и той, колкото и да се мъчеше, не можеше да ги скъся. Наложи се да ги отреже с острия край на светлосивия камък. Онези от тях, които бяха по-дебели, бяха дълги почти цял фут и той за всеки случай реши да запомни, че ако навърже няколко, ще получи доста хубава връв. Може би връвта ще му послужи за нещо.

Той продължи да изучава храстите. Оставаха му още три вида. Едните бяха без листа, сухи, трошливи, приличаха на суха мишорка. Другите бяха меки и се ронеха също като гнило дърво. Изглежда, че от тях би могъл да си направи прекрасна прахан за огън. Третият вид

храсти, най-много от всички останали, приличаха на дървета. Имаха нежни листа, които, щом ги докоснеше, се свиваха, а стъблата им, макар и късички, бяха здрави и стабилни.

Беше горещо. Непоносимо горещо.

Накуцвайки болезнено, Карсън се приближи до бариерата и пипнешком се опитваше да разбере, дали все още тя е тук. Да, бариерата все още беше тук.

Известно време постоя, гледайки Пришълеца. Той се държеше на безопасно разстояние от бариерата и движейки се напред и назад, правеше нещо, което Карсън не можеше да различи.

Един път той се спря, приближи се малко и сякаш се втренчи в Карсън, и отново на Карсън му се доповръща. Наложи си да се пребори с този пристъп. После хвърли камък по Пришълеца, който леко отстъпи и продължи да се занимава неизвестно с какво.

Добре че Карсън можеше поне да го държи на разстояние.

„Каква ли полза от това“ — горчиво помисли той. Въпреки това следващите два часа той прекара, събирайки подходящи по големина камъни и трупайки ги недалеч от бариерата на отделни купчинки.

Гърлото му изгаряше от жажда. Почти за нищо не можеше повече да мисли, освен за вода.

Налагаше му се, обаче, да мисли. За това как да проникне през бариерата, как да стигне до това същество и да го убие, докато горещината и жаждата не са убили него самия.

С двата си края бариерата опираше в стената. Ами отгоре и отдолу?

Известно време главата му беше замъглена и той по никакъв начин не можеше да съобрази, как да си изясни причината. Седнал неподвижно върху синия пяськ (а как беше седнал — не помнеше), той безцелно следеше как едно синьо гущерче сновеше от храст до храст.

Карсън му се усмихна. Изглежда в главата му не всичко бе наред, защото изведенъж си спомни старите измислици на марсианските колонисти: „... И изведенъж започваш да се чувствуаш толкова самотен, че приказваш даже с гущерите, а после настъпва и частът, когато те започват да ти отговарят...“

Разбира се, той трябваше да мисли как да убие Пришълеца, но вместо това се усмихна на гущера и му каза:

— Здравей!

Гущерът направи няколко крачки към него.

— Здравей! — отговори той.

Карсън се вцепени от учудване, но дойде на себе си и се засмя. Нищо не го болеше, когато се смееше — гърлото му не беше чак толкова пресъхнало.

Защо пък не? Защо пък съществото, което беше измислило това кошмарно място, да не притежава чувство за хумор. Говорещи гущери, които отговарят на твоя собствен език — нима това не е забавно?

Той се усмихна на гущерчето и каза:

— Ела при мен.

Но гущерчето се обърна, хукна и пребягвайки от храст към храст, изчезна съвсем.

Отново почувства непреодолима жажда.

Трябва да прави нещо. Той няма да може да победи, само като си седи тук и се предава на отчаянието си. Трябва да прави нещо. Но какво?

Да проникне през бариерата. Но той не може да мине през нея, не може и да я прескочи. А не може ли да се промъкне отдолу? Известно е, че за да се намери вода, се копаят кладенци. С един куршум два заека...

Преодолявайки болката, Карсън се дотътри до бариерата и започна да копае пясъка с голи ръце. Това беше бавна и трудна работа: пясъкът се сипеше обратно и колкото по-дълбоко копаеше, толкова поширока трябваше да бъде дупката. Загуби представа за часовете, които се нижеха, но когато достигна четири фута дълбочина се натъкна на скала. Скалата беше абсолютно суха — нямаше никакъв признак за вода.

Силовото поле стигаше до скалата. Всичко е напразно. Вода също няма. Нищо няма.

Той се измъкна от дупката и легна задъхан на пясъка. Сетне вдигна глава да види какво прави Пришълеца. Все нещо трябваше да прави.

Така си и знаеше. Пришълецът нещо майстореше от клонките на храсталака, като свързваше клон с клон с помощта на тънките мустачки на храстите. Беше направил някакво странно квадратно съоръжение, високо около четири фута. За да го разгледа по-добре, Карсън се покатери на купчината пясък, изкопан от него. От задната

част на съоръжението стърчаха две дълги дръжки, едната от които завършваше с вдълбнатина, подобна на чашка. „Прилича на стара, бойна метателна машина, на катапулт“ — помисли си Карсън.

И наистина, Пришълецът сложи в чашката тежък камък, като с едното си пипало движеше нагоре-надолу другата дръжка, после леко извърна машината, сякаш се целеше, а след това дръжката, захванала камъка, изхвърча нагоре и напред.

Камъкът прелетя на няколко метра над главата на Карсън, толкова високо, че той даже не се сниши, но когато пресметна разстоянието на полета му, подсвирна от изненада. Толкова тежък камък той не би могъл да хвърли и на половината от това разстояние. Даже и да отстъпи до задната стена на своите владения, машината пак щеше да го достигне, ако Пришълецът я довлече непосредствено до бариерата.

Над главата му прелетя още един камък — вече по-близко.

„Това може да стане опасно“ — реши той. Трябаше да се предприеме нещо.

Сновейки насам-натам покрай бариерата, за да избегне обсега на мерника, той хвърли в машината десетина камъка. Но видя, че няма никаква полза от това. На толкова далечно разстояние той можеше да хвърля само малки камъни. Дори и да улучваха машината, те отскачаха от нея, без да ѝ причинят никаква вреда. А на такова разстояние Пришълецът без труд се опазваше от падащите около него камъни.

Освен това ръката му силно се изморяваше. Цялото тяло го болеше от изнемога. Да можеше малко да си почине и да не се пази на всеки трийсет секунди от снарядите на катапулта...

Като се олюляваше, той се отдалеча към задната стена. Но и това не можеше да го спаси. Камъните и там го настигаха, макар и по-рядко, сякаш времето за зареждане на машината се удължаваше.

Отново уморено се запримъква към бариерата. Няколко пъти падна и трудно се изправяше на крака. Знаеше, че силите му свършваха. И все пак не можеше да спре, докато не обезвреди тази машина. Само ако задремеше, повече нямаше да се събуди.

За първи път идеята го осени след поредния изстрел на машината. Снарядът улучи една от купчините камъни, които беше натрупал до бариерата, и от удара изхвъръкна искра.

Искра. Огън. Първобитните хора добиваха огън от искрите. Ами ако вземеше тези сухи, трошливи храсти за гориво...

За щастие един точно такъв храст растеше съвсем близо до него. Той го откърши, сложи го върху купчината и започна нетърпеливо да чука два камъка, докато една искра не падна върху дървото, приличащо на прахан. Пламъкът моментално обхвана дървото, опърли веждите му и всичко се превърна в пепел за няколко секунди.

Но сега вече знаеше какво да прави, и само след няколко минути, защитен от купчината пясък, който той беше изкопал от дупката, гореше малък огън. За разпалване беше донесъл съчки, а за да поддържа огъня, накърши по-големи клони от друг храст, които също горяха, но по-бавно.

Жилавите мустачки, които приличаха на тел, почти не горяха — с тяхна помощ беше много удобно да се правят запалителни снаряди. Снопчета съчки, овързани с мустачки, в средата малко камъче за тежест, и примка накрая, за да може да замахне по-силно.

Той натрупа половин дузина такива снаряди, после запали и хвърли един от тях. Не улучи, но Пришълецът бързо започна да отстъпва, мъкнейки след себе си машината. Карсън обаче имаше готови още няколко снаряда и ги хвърли един след друг. Четвъртият попадна в машината и това ѝ беше достатъчно. Пришълецът напразно се опитваше да изгаси плъзналия пламък, като го засипваше с пясък, но ноктестите му пипала не можеха да гребат по много. Машината изгоря.

Пришълецът се търкулна на безопасно от огъня разстояние и отново съсредоточи вниманието си върху Карсън. И отново Карсън почувства как в него се надига вълна от ненавист и желание да повръща. Но вече значително по-слаба: или самият Пришълец бе поизгубил от силата си, или Карсън вече се бе научил да се защитава от такова нападение.

Той показа пръст на Пришълеца и го изгони с камъни на почтително разстояние. Пришълецът се изтърколи към задната стена на своята половина и отново се зае да събира камъни. Сигурно се готвеше да построи още един катапулт.

Карсън за стотен път провери дали бариерата все още действа и изведнъж откри, че седи до нея на пясъка прекалено обезсилен, за да се изправи. В ранения му крак се разливаше пулсираща болка и

жаждата го измъчваше още по-силно. Но всичко това минаваше на втори план пред пълното изтощение.

И горещината.

Сигурно това е адът, помисли той. Адът, в който са вярвали през древността. С всички сили се бореше да не заспи, макар и да не виждаше особен смисъл в това — все едно нищо не можеше да направи, докато съществуващата непроходима бариера и Пришълецът се придържеше по-далеч към задната стена.

Все пак трябваше да има някакъв начин! Опита се да си спомни какво беше чел в книгите по археология за това как са воювали някога, преди да се бе появил металът и пластмасите.

Изглежда първото оръжие бе камъкът за замеряне. Е, това той вече направи. Единственото усъвършенстване на това оръжие беше катапултът, нещо от рода на това, което Пришълецът вече бе построил. Но Карсън никога не можеше да построи същото: храстите предлагаха само жалки клончета, дълги не повече от фут. Той, разбира се, можеше и да измисли, да измайстори нещо от тях, но за това щяха да му бъдат необходими няколко дни, а силите му вече го напускаха.

Няколко дни ли? Но нали Пришълецът я беше построил. Нима са минали няколко дни? Веднага си спомни обаче, че Пришълецът има пипала и несъмнено можеше да работи по-бързо.

Освен това катапултът едва ли щеше да реши изхода от борбата. Трябваше да измисли нещо по-ефикасно.

Ами лъкът и стрелата? Не, не! Веднъж беше опитал да стреля с лък и стрела, но нищо не се бе получило. Даже с модерен спортен стоманен лък за точен бой. А с примитивен, саморъчно направен лък той едва ли щеше да стреля по-далеч, отколкото когато хвърля камъни с ръце, и със сигурност не така точно.

Ами копието? Той можеше да го направи. Би било безсмислено да го използва за хвърляне, но в ръкопашен бой можеше и да му послужи — ако се стигне до ръкопашен бой, разбира се.

И после, това би му създало поне някакво занимание. Би го отвлякло от кошмарните мисли, които вече пълниха главата му. От време на време вече трябваше да полага усилия да си припомни защо е тук, защо трябва да убива Пришълеца.

За щастие той лежеше съвсем близо до една от пригответните купчинки камъни. Разрови ги и намери парче, което по форма

приличаше на върха на копие. С друг неголям камък се зае да го дяла, като се мъчеше да го оформи така, че да не може да излезе обратно, ако се забие в тялото.

Нещо като харпун ли? Помисли си, че в тази идея се крие нещо ценно. В това бясно сражение харпунът би бил по-ценен от копието. Ако успее да удари Пришълеца и ако върже харпуна с връв, ще може да го придърпа към бариерата — и тогава, даже ръцете му да не могат да проникнат от другата страна, това ще извърши каменното острие на ножа.

Оказа се, че да се направи дървената дръжка е по-трудно, отколкото да се издяла каменният връх на харпуна. Но като разцепи по дължина и съедини най-дебелите стъбла от четири храста, завързвайки ги с тънки и жилави мустачки, той успя да направи здрав сап, дълъг около четири фута, и към единия му край прикрепи каменния връх. Стана малко грапаво и чепато, но здраво.

Сега да се заеме с връвта. От тънки жилави мустачки той изплете връв, дълга около двайсет фута. Връвта беше лека и изглеждаше не много здрава. Но той знаеше, че тя би издържала съвсем спокойно теглото му. Завърза единия й край към дръжката на харпуна, а другия намота на китката на дясната си ръка. Така той ще може да си върне харпуна обратно, ако, след като го метне през бариерата, не улучи.

Когато завърза последния възел и се мъчеше да си спомни какво още трябва да свърши, почувства, че горещината, умората, болката в крака и страшната жажда изведнъж стават сто пъти по-непоносими.

Опита Се да стане, за да види какво прави Пришълецът, но разбра, че въобще не може да стъпи на крака. На третия път се изхитри да се надигне на ръце и крака, но веднага падна върху пясъка. „Трябва да поспя — си помисли той. — Ако сега трябва да се бия, нищо няма да мога да направя. В този миг той би могъл да се приближи и да ме убие, ако разбере това. Трябва да си почина малко.“

Преодолявайки болката, той с мъка запълзя и се отдалечи от бариерата.

Нещо тупна до него в пясъка и го пробуди от ужасния объркан сън, като го върна към още по-ужасната действителност. Отвори очи и отново видя над себе си небесносиньото блещукане над светлосиния пясък.

Колко ли време бе спал? Една минута? Или цял ден?

Съвсем близо падна още един камък. Пясъкът го засипа. Подпра се с ръце, седна, обърна се и видя Пришълеца на двадесет ярда пред себе си, до самата бариера.

Щом Карсън седна, Пришълецът припряно се затъркаля обратно и се спря чак до задната стена.

Карсън разбра, че е заспал твърде рано, още когато се е намирал в границите на досегаемостта на камъните, хвърляни от Пришълеца. И след като е видял, че Карсън лежи неподвижно, той е съbral смелост да се доближи до бариерата и е започнал да го замеря с камъни. За щастие Пришълецът не можеше да определи до каква степен Карсън е загубил сили, иначе щеше да си остане до бариерата и да продължи да го замеря.

Дали е спал дълго? Сигурно не, защото се чувстваше съвсем както преди. Нито силите му се бяха увеличили, нито жаждата му бе намаляла — нямаше никаква разлика. Може би са минали само няколко минути.

Той отново запълзя, мъчейки се този път да пълзи все по-напред и по-напред, докато безцветната непрозрачна стена на арената не се оказа на метър разстояние от него. Тогава отново заспа...

* * *

Когато се събуди, нищо наоколо не се бе изменило, но този път той вече знаеше, че е спал дълго.

Първото нещо, което почувства, бе пресъхналата си уста. Езикът му се беше издул.

Идвайки бавно в съзнание, той разбра: станало е нещо лошо. Той вече не се чувстваше толкова изтощен — умората беше преминала. Но чувстваше много силна болка. И когато опита да се размърда, разбра, че тя идва откъм крака.

Вдигна глава и погледна. Под коляното кракът му беше ужасно подпухнал и подутината вече бе стигнала до половината на бедрото. Мустачетата на растенията, с които той бе привързал компреса от листа, сега дълбоко се впиваха в подутия му крак. Невъзможно беше да пъхнеш нож под тях. За късмет последния възел свършващ отпред

на колялото, чиято кост пречеше връвта да се впие надълбоко. Като събра всичките си сили, той развърза възела.

Щом погледна под превръзката, видя най-лошото, което можеше да му се случи. Инфекция, която беше много силна и пълзеше нагоре.

Без лекарства, без бинтове, без да има даже вода, той нищо не можеше да направи с нея.

Не му оставаше нищо друго, освен да умре, когато инфекцията обхване цялото тяло.

Сега вече разбра, че не е останала никаква надежда. Победеният бе той.

И заедно с него — цялото човечество. Когато той умре тук, там, в неговия свят, ще умрат всичките му приятели, всички хора. Земята и нейните колонии на други планети ще станат бащиния на Пришълците, толкова далечни и чужди на всичко земно. Ще станат владение на кошмарни, нечовешки създания, които изпитват удоволствие разкъсването на живи гущери.

Тази мисъл му вдъхна мъжество и той запълзя напред, без да вижда почти нищо от болка, напред, към бариерата. Сега вече не пълзеше, а се притегляше с ръце и изтласкваше с крака.

Шансът беше едно на един милион, след като се домъкне до бариерата, да му стигнат силите да хвърли поне веднъж харпуна и да улучи, ако — пак шанс едно на един милион — Пришълецът също се окаже там, до бариерата. Или ако бариерата изчезне.

Стори му се, че бяха нужни години, за да допълзи до бариерата. Тя си беше на мястото. Също толкова непроходима, както тогава, когато я беше пипнал за първи път.

Пришълецът го нямаше до бариерата. Повдигайки се на лакти, Карсън го съзря в задната част на отсрещната половина на арената — той беше улисан в построяването на дървена рамка, която представляваше наполовина готово копие на унищожения от Карсън катапулт.

Движенията на Пришълеца бяха бавни — без съмнение той също бе изгубил доста сили. Карсън помисли, че едва ли на Пришълеца ще му трябва втора машина. Беше уверен, че той ще умре, преди Пришълецът да я построи.

Добре ще бъде да го подмами до бариерата, докато е още жив... Карсън замаха с ръка и се опита да викне, но от пресъхналите му

устни не излизаше нито звук. Или ако можеше да проникне през бариерата...

Изглежда го бе обхванала някаква пелена на лудост, защото откри, че в безплоден гняв удря бариерата с юмруци. Наложи си да спре и затвори очи, опитвайки се да се успокои.

— Здравей — произнесе тъничък глас. Той приличаше на гласа на...

Карсън отвори очи и се извърна. Това наистина беше гущерчето.

„Махни се — искаше да каже Карсън. — Махни се. Ти в действителност не съществуваш, а ако все пак те има, ти не можеш да говориш. Пак ми се привижда нещо.“

Но не можеше да промълви нито дума — устата и гърлото му бяха окончателно пресъхнали. Отново затвори очи.

— Боли — каза гласът. — Убий. Боли. Убий. Ела.

Отвори очи отново. Десеткракото синьо гущерче още беше тук. То потича малко край бариерата, пак изтика, пак се върна.

— Боли — каза то. — Убий. Ела.

Отново изтича настрана, пак се върна. Искаше явно Карсън да го последва по протежението на бариерата.

Карсън пак затвори очи. Гласът не мълкваше. Повтаряше непрекъснато все същите три безсмислени думи. Всеки път, когато той отваряше очи, то изтичаше и се връщаше.

— Боли. Убий. Ела.

Карсън изстена. Това проклето създание нямаше да го остави на мира, докато не тръгне след него. Той запълзя след гущерчето. Изведнъж чу друг звук — тъничък писък. С приближаването се засилваше и ставаше все по-висок.

Нещо лежеше на пяська, извиваше се и се гърчеше. Нещо малко и светлосиньо, сякаш приличаше на гущерче, макар че...

Изведнъж разбра какво е това — беше гущерчето, чиито крака късаше Пришълецът. Това беше толкова отдавна... Но то беше още живо — беше дошло на себе си и сега се гърчеше в агония, пищейки.

— Боли — каза другото гущерче. — Боли. Убий. Убий.

Карсън разбра. Измъкна каменния нож и уби осакатеното създание. Живото гущерче бързо се изпълзна.

Карсън се обърна при бариерата. Притиснал ръцете и лицето си в нея, той наблюдаваше как много далеч от него Пришълецът строеше

новия катапулт.

„Ако можех да отида до него — мислеше той. — Ако можех да попадна в отсрещната половина на арената. Все още бих могъл да го победя. Май, че и той не е вече толкова силен. Бих могъл да...“

Отново почувства своето черно, безизходно положение. Волята му отстъпваше пред болката и той си помисли, че би било по-добре да умре. Даже завидя на гущерчето, което току-що бе убил. То нямаше да страда повече. А на него му се налагаше. Може би часове, може би дни — докато не умре от инфекция на кръвта.

Ако можеше с този нож себе си...

Но той знаеше, че няма право на това. Докато е все още жив, шансът продължаваше да бъде едно на един милион...

С всички сили натискаше бариерата с ръце, сякаш искаше да я отблъсне от себе си. Забеляза колко тънки и костеливи бяха станали ръцете му. Сигурно от много време бе тук, вече много дни.

Колко ли му оставаше да живее? Колко дълго още можеше да понася горещината, жаждата и болката?

За известно време го обхвана почти истерия, но после изпадна в дълбоко спокойствие и заедно с покоя изненадващо дойде и спасителната мисъл.

За гущерчето, което току-що беше убил. То беше пресякло бариерата, когато е било още живо! То беше в половината на Пришълеца; той му късаше краката, презрително го беше метнал насам и то прелетя през бариерата. Карсън тогава си бе помислил — така е, защото е мъртво.

Но то е било живо! То само е загубило съзнание.

Живо гущерче не можеше да премине през бариерата, но ако е в безсъзнание — тогава е възможно. Значи бариерата е непроходима не за жива, а за мислеща материя.

И с тази мисъл Карсън запълзя надлъж на бариерата, за да извърши последния си отчаян опит. Надеждата му беше толкова нищожна, че само умирация би се хванал за нея.

Нямаше никакъв смисъл да претегля шансовете си за успех. Защото, ако се откажеше от този последен опит, те щяха да бъдат почти равни на нула.

Той допълзя до купчината пясък, висока около четири фути, която беше изкопал, опитвайки се — преди колко, ли дни беше това?

— да се промъкне под бариерата или да намери вода.

Купчината се издигаше до самата бариера, даже половината от единия ѹ склон се бе озовал от другата страна.

Грабвайки камък от съседната купчина, той се изкатери по хълмчето, превали върха му и легна, подпирайки бариерата така, че ако тя изведнъж изчезне, да се изтърколи по склона във вражеска територия.

Провери дали ножът му си е на място, удобно ли е хванал с лявата си ръка харпуна и здраво ли е завързана връвта на дръжката за китката му.

След това взе с дясната си ръка друг камък, с който щеше да си удари главата. Трябаше да си опита късмета — ударът трябаше да бъде достатъчно силен, за да загуби съзнание, но не за дълго.

Той усещаше, че Пришълецът го следи, че ще види, когато се изтъркаля през бариерата, и непременно ще се приближи, за да разбере какво става. Карсън се надяваше, че оня ще го помисли за мъртъв — надяваше се, че и той би направил някога подобен извод за естеството на бариерата. Но Пришълецът ще бъде внимателен и няма да се приближи веднага. Така че той ще разполага с малко време.

И той нанесе удара...

* * *

Дойде на себе си от болка. От внезапна остра болка в бедрото, която не приличаше на пулсиращата болка в главата и в крака.

Но когато обмисляше всичко, преди да се зашемети с удар по главата, той беше предвидил именно тази болка, даже разчиташе на нея, и сега се готвеше да се свести, без да издаде това с нито едно движение.

Лежейки неподвижно, той едва-едва отвори очи и видя, че предположенията му се оправдават. Пришълецът се приближаваше. Той се намираше приблизително на двайсет фута и болката, от която се свести Карсън, беше причинена от камък, хвърлен от Пришелца за всеки случай.

Карсън продължаваше да лежи неподвижно. Пришелецът се приближаваше. На петнайсет фута той спря. Карсън затаи дъх.

С всички сили той се стараеше в главата си да няма нито една мисъл — иначе телепатичните способности на врага биха му подсказали, че Карсън е в съзнание. Но изведнъж върху мозъка му със страшна сила се стовариха мислите на Пришълеца.

Той изпита див ужас от тези абсолютно чужди, несвойствени мисли, които изпитваше, които не можеше нито да разбере, нито да изрази, защото нито в един земен език за тях не можеха да се намерят думи, нито в една земна душа за тях нямаше даже отдалечени представи. В сравнение с тях мислите на паяка, на богомолката, на марсианската пясъчна змия, ако те имаха разум, биха се сторили всекиму мили и скъги.

Сега той ясно разбра, че онова тайнствено същество беше абсолютно право. Човекът или Пришълецът! — в цялата вселена имаше място само за един от двамата. Те бяха много по-далеч един от друг, отколкото бог и дявол, между тях не можеше да има даже равновесие.

По-близо, по-близо. Карсън чакаше Пришълеца да се приближи на няколко фута, да протегне към него пипалата си.

В този миг, забравил за болките и страданията си, съbral последните си сили, той седна, замахна с харпуна и го хвърли.

Пришълецът, с дълбоко забито в корпуса му оръжие, се затъркаля обратно. Карсън се мъчеше да стане и да го догони, но не можа. Падна и запълзя след противника.

Връвта се размота и задърпа Карсън за ръката. Тялото му се влачи няколко фута, после връвката се разхлаби. Карсън продължаваше да напредва, като се придърпваше с ръце за връвта.

Пришълецът спря, като размахваше пипалата си и напразно се мъчеше да изтръгне харпуна. Изглеждаше, че трепери, но после, сякаш разбрал, че няма да успее да се измъкне, се затъркали назад към Карсън, протягайки към него безбройните си пипала.

Карсън го посрещна с нож в ръка. Нанасяше му удар след удар, но ужасните нокти на пипалата късаха кожата и месата му.

Изведнъж Пришълецът замря неподвижен.

Някакъв звънец иззвъння рязко. Карсън отвори очи, но не можа да съобрази изведнъж къде е и какво става с него. Той беше привързан към седалката на космическия си кораб и пред него на екрана нямаше

нищо друго, освен безкрайна космическа пустота. Никакъв противник, никаква невероятна планета.

Звънешът продължаваше да звъни — някой го викаше и искаше да му се обади. Машинално, с чисто рефлексно движение Карсън протегна ръка и завъртя копчето.

На екрана се появи лицето на Брандър — капитана на кораба-база „Магелан“. Той беше бледен, а очите му възбудено блестяха.

— Карсън! Аз съм „Магелан“ — изкрештя той. — Давам отбой. Всичко свърши! Ние победихме!

Екранът замря — Брандър викаше останалите патрули.

Карсън бавно изведе кораба си на обратен курс. Бавно, без да вярва на очите и ушите си, той развърза ремъците, освободи се от креслото и тръгна към чешмата да се напие. Неизвестно защо изпитваше страшна жажда. Изпи шест чаши.

Опра се до стената като събираще мислите си.

Случило ли се беше всичко това наистина? Той бе здрав, цял и невредим. Жаждата беше по-скоро въображаема, отколкото истинска — гърлото му въобще не беше пресъхнало. Кракът му...

Той запретна крачол и погледна прасеца си.

Видя дълъг белезникав белег, но той беше зараснал отдавна. Преди там нямаше никакъв белег. Той разтвори ципа на якето си и видя, че гърдите и коремът му бяха покрити с малки, едва забележими и също така напълно зараснали белези.

Значи, всичко това действително се беше случило.

Автопилотът вече вкарваше кораба му в трюма на базата. Челюстите го поставиха на мястото му и след миг звуков сигнал му съобщи, че шлюзът е запълнен с въздух. Карсън отвори люка и излезе навън през двойната врата на шлюза. Той се насочи право към кабината на Брандър, влезе и козира.

Брандър изглеждаше леко шашардисан.

— Здравей, Карсън — каза той. — Такова нещо пропусна! Ама че история беше!

— Какво се е случило, сър?

— Не знам точно. Ние дадохме един залп и целият им флот се разсипа на пух и прах! Нещо с голяма бързина се прехвърляше от кораб на кораб — даже и на онези кораби, които не бяха на прицел, и на тези, които бяха извън границите на нашия огън. Целият им флот

беше унищожен пред очите ни, а ние се отървахме без нито една драскотина. Даже не можем да приемем, че това е наш успех. Вероятно техният метал съдържаше някаква неустойчива съставна част, а нашият прицелен изстрел е предизвикал реакцията. Да знаеш само какво беше! Жалко е, че това стана в твое отсъствие.

Карсън се опита да се усмихне. Това беше някакво жалко подобие на усмивка — след много дни той щеше да осъзнае пълния размер на това, което беше станало, — но капитанът не гледаше към него и не можа да забележи нищо.

— Да, сър — каза той.

Здравият смисъл, а не скромността му подсказваше, че ще завоюва завинаги славата на последен лъжец в космоса, ако каже поне една дума.

— Да, сър, жалко, че всичко това е станало без мене.

ХЕНРИ КАТНЪР

БЕЗБРОЙ НЕПРИЯТНОСТИ

Нашият Лемюъл имаше три крака и ние му прикачихме прякора Неотразимия. Когато започна войната между Севера и Юга, Лемюъл вече беше пораснал и за да не предизвиква подозрения и клюки, се наложи да крие излишния крак между плещките си. Дрехите му се издуваха като гърбица на камила, понякога от умора кракът му се свиваше в конвулсия и го удряше по гръбначния стълб, но Неотразимия не се беспокоеше много от това. Нали всички наоколо го приемаха като обикновен двукрак! И той беше щастлив.

През живота си ние, Хогбеновите, неведнъж сме имали неприятности и разправии. За тази каша, която се забърка сега, беше виновен Неотразимия със своето безгрижие. Той на всичко гледаше през пръсти.

Не го бяхме виждали от шейсетина години. Той живееше в планините на Юга, а цялото ни семейство беше отседнало в Северен Кентъки. Отначало бяхме решили да летим, но когато пристигнахме в Пайпървил, кучетата в града неистово се разляяха, а жителите наизскачаха от къщите си на улицата и се вторачиха в небето. Наложи се да се върнем. Татиният та каза, че ще трябва да отидем на гости на роднината си по обикновен начин, както правят всички хора. Аз не обичам да пътешествам нито по суща, нито по море. Когато през 1620 година плавахме за Плимът рок, си бях изповърнал червата. Колко приятно е да летиш! Но ние никога не спорехме с нашия дядо, татиният та беше главата на семейството.

Татиният та взе отнякъде камион под наем и в него натоварихме всичките си партакеши. Наистина, не можахме веднага да намерим място за момченцето — то тежеше около триста фунта и коритото, в което го бяхме сложили, зае почти половината камион. Затова пък с дядото се оправихме без много мъчинотии — напъхахме го в стар ютен чувал и го бутнахме под седалката. Всички приготовления, разбира се, легнаха на моите плещи. Та пийна малко пшеничена водка и само

скачаше на главата си и пееше: „Търкаляй се планета през глава, през глава, през глава...“ Чичо пък въобще не поиска да тръгне. Той си легна под яслите в обора и каза, че потъва в летаргия за около десетина години.

— И защо не ви свърта в къщи? — мърмореше той. — В продължение на повече от петстотин години всяка пролет тръгвате да се мотаете нанякъде! Достатъчно, този път без мен...

Така че, тръгнахме без него.

Разказвали са ми, че когато нашите се заселвали в Кентъки, той е бил голо място, като пустиня, и се наложило доста да се потрудят, докато се подредят. Неотразимия обаче, отказал да се занимава със строителството на къщата и отлетял на юг. Там той си караше тих и сънлив живот, като истински се събуждаше веднъж на година-две и то за да се напие както се полага. Само тогава можеше да се направи с него мозъчна връзка.

Оказа се, че Лемюъл се беше заселил в планините зад Пайпървил в една полусрутена мелница. Когато пристигнахме, първото нещо, което видяхме, бяха Лемюъловите бакенбарди на балкона. Самият Лемюъл похъркваше в едно килнало се кресло и сигурно сънят му беше много приятен, защото не се събуди даже когато се изтърколи от него. Решихме да не го събуждаме. С общи усилия замъкнахме коритото в къщата, а след това та и татиният разтовариха и пиенето.

Отначало всички имаха много работа и грижи — в къщата не се намери даже и една троха хляб. Нашият Неотразим беше покорил всички рекорди на безделието — даже не си готвеше ядене. Той се беше изхитрил да хипнотизира живеещите в околните гори еноти и те сами се явяваха при него, за да ги изяде. Какви ли чудеса не прави мързелът? Енотите имаха много пъргави лапички и Лемюъл ги караше да кладат огън и сами себе си да сготвят за храна. Интересно, дали поне ги дереше и изкормяше? А, когато Неотразимия ожадняваше, той — срамно е даже да се признае — правеше над главата си малко облаче и дъждът сам се изливаше в устата му.

Впрочем, все още не ни беше до Лемюъл. Ма подреждаше нещата, та беше впил устни в гърлото на стомната с пшеничена ракия, а на мен пак ми се падна да мъкна на гърба си целия багаж. Всичко това, разбира се, не беше толкова важно. Страшното дойде, когато разбрахме, че в мелницата няма нито един електрически генератор.

Ами сега какво да правим — момченцето ни не можеше да живее без електричество, пък и татиният та го смучеше като камила. Неотразимия, разбира се, не си беше дал труд да задържи на необходимото равнище водата в бента и сега вместо пълноводна река по изсъхналото русло течеше хилаво ручейче. Наложи се аз и ма здравата да си поразмърдаме мозъците и доста да се поизпотим, докато успеем да измайсторим в курника една печка.

Истинските неприятности обаче започнаха, след като местните власти надушиха, че сме пристигнали.

В един прекрасен ден, когато ма переше на двора, се появи жальк наглед, мършав и гаден тип и когато ни видя (аз също тъкмо бях излязъл от къщата), страшно се стъписа.

— Днес денят е много хубав — каза ма. — Искате ли да пийнете нещо, господине?

Непознатият отговори, че няма да ни откаже, и аз му подадох черпака, с който бях загребал от пшеничената. Още от първата гълтка той едва не се задуши, после все пак изпи всичко, благодарни ни, но не пожела повече да пие, а ни каза, че щом сме толкова любезни и гостоприемни, по-добре щяло да бъде, ако му предложим нажежен гвоздей — и той щял бил да го изгълта.

— От скоро ли сте тук? — попита той?

— Да — отговори ма, — на гости сме дошли при наш роднина.

Гадният тип погледна балкона, където важно, тържествено и дълбоко спеше Неотразимия.

— А той жив ли е според вас?

— Разбира се, какво да му е — отговори ма, — ще се събуди пресен, свеж като краставичка.

— А пък ние мислихме, че отдавна е умрял — каза гаднярът, — даже данък избори не сме му вземали. Надявам се, че сега, след като вече сте отседнали тук, ще си платите и вие. Колко хора сте?

— Около шест человека.

— Всички ли са пълнолетни?

— Ние сме, значи така, първо та, после този — Сонк, още момченцето...

— На колко години е момченцето?

— Той е съвсем мъничък, още няма и четиристотин, нали, ма? — вметнах аз.

Но ма ми залепи една плесница и ми заповяда да не се бъркам в разговора на по-възрастните. Мършавият ме посочи с пръст и каза, че не може да определи възрастта ми, и аз бях готов да се скрия вдън земя, тъй като още при Кромуел бях объркал сметката и сега сам не знаех на колко години съм. В крайна сметка мършавият реши, че всички, без момченцето, ще трябва да плащаме данък избори.

— Но това не е най-важното — каза той, отбелязвайки нещо в тефтерчето си. — Вие трябва да знаете за кого да гласувате. Тук, в Пайпървил; имаме един бос, казва се Ели Хенди и организацията му работи като часовник... Платете за всички общо двадесет долара.

Мама ме изпрати да потърся пари. Но татиният та разполагаше само с един динарий и каза, че този динарий му е скъп спомен, тъй като го бил откраднал доста отдавна от някой си Юлий Цезар. Та беше изпразнил стомната с пшеничена водка и не беше в състояние нищо да обясни, а момченцето изрови отнякъде само три долара. В джобовете на Неотразимия намерих само едно старо гнездо на скорци и в него две яйца.

— Както и да е, сутринта е по-мъдра от вечерта — си казах и попитах хилавия: — Господине, мога ли да ви платя със злато?

Ма пак ми зашлели един шамар, но хилавият страшно се развесели и каза, че със злато ще бъде даже още по-добре. Най-сетне той си тръгна и навлезе в гората, но изведнъж така хукна, че само петите му се видяха. Между другото по пътя си едва не събори един енот, който носеше с лапите си съчки за огън. Значи нашият Лемюъл беше огладнял.

Започнах да търся метални отпадъци, за да мога до утре да ги превърна в злато, но на другия ден всички се оказахме зад решетката.

Всички ние можехме да четем мислите на обикновените хора и много по-отрано знаехме за това арестуване, но решихме да не предприемаме нищо. Татиният та ни събра на чардака всички, с изключение на момченцето и Неотразимия, и ни обясни, че трябва да пазим в тайна способностите си и да не възбуддаме подозренията на местните жители.

По време на кратката му реч аз се бях загледал в ъгъла, но татиният та накара очните ми ябълки да се обърнат към него и продължи:

— Срамувам се заради тукашните мошеници, но по-добре да не им възразяваме. Сега вече няма инквизиции и нищо не заплашва здравето ни.

— А не е ли по-добре да скрием печката? — се готвех да го попитам аз, но ма ми зашлеви поредния шамар, защото прекъсвах повъзрастните.

— Само по-лошо ще стане — вече с думи обясни тя. — Сутринта тук вече сновяха разни детективи и всичко огледаха.

— Нали направихте пещера под къщата? — попита татиният та.

— Това е отлично. Скрийте ме заедно с момченцето в пещерата, а пък вие вървете.

И прибави с онзи стариен засукан стил, който особено много обичаше:

— Колко жалка е съдбата на човека, заседял се на тази грешна земя и доживял до мрака на времето, осветено единствено от слънцето на долара. Нека парите заседнат в гърлото на мошениците... Не бива, Сонк, аз просто си говорех, не ги карай да гълтат долари. Ще се опитаме, деца, да не ставаме обект на прекалено внимание. Все никак ще се измъкнем от тази каша.

Татиният та и момченцето пропълзяха в пещерата, а всички останали бяхме арестувани и изпратени в Пайлървил, където ни затвориха в сграда, пълна с клетки като птичарник. Бяха домъкнали също и похъркващия Лемюъл, който така и не се събуди.

В птичарника-затвор та си послужи със своя любим трик и се изхитри да се напие. Трябва да ви кажа, че това не беше даже трик, нито фокус, а истинска магия. Самият та не можеше да обясни свистно как става тази магия и започваше да говори врели-некипели. Казваше например, че алкохолът в тялото на човека се превръща в захар. Но как би могъл да се превърне в захар, когато влизаше не в тялото, а в корема? Разбира се, че не беше възможно без магия. Не стига това, ами та казваше още, че с помощта на някакви ферменти се бил изхитрил да превръща в кръвта си същата тази захар обратно в алкохол и по този начин да си бъде подпийнал колкото време си поиска. Изглежда тези негови приятели, ферментите, си бяха същински магьосници! Наистина най-често той предпочиташе натуралния алкохол, но шмекериите на тези негови вълшебници ферментите, неведнъж съвсем ме объркваха...

От затвора ме заведоха в някакво помещение, пълно с хора, предложиха ми стол и започнаха да ме разпитват. Аз се направих на глупак и все повтарях, че нищо не знам. Но изведенъж един субект произнесе:

— Тези планинци са абсолютно първобитни хора, но това не им пречи в курника си да имат уранов реактор! Разбира се, че те сами не биха могли да си го построят!

Хората наоколо останаха като гръмнати.

После продължиха да ми досаждат с въпросите си, но нищо не можаха да изкопчат и ме върнаха обратно в килията.

Леглото ми гъмжеше от дървеници. За да ги изтребя, пуснах от очите си особени лъчи и в този момент забелязах едно хилаво човече с възпалено небръснато лице, което се беше току-що събудило на горните нарове. То учудено се беше вторачило в мен, очите му бързо-бързо замигаха.

— Гнил съм в какви ли не затвори и с какви ли не хора съм скучал пред копанките, но в една дупка с дявол още не бях попадал, наричат ме Амбрустър, Стинки Амбрустър, отбивам присъда за скитничество. А ти, приятелю, защо си тук? Да не би да си крал баснословно скъпи човешки души?

— Радвам се да се запозная с вас — казах аз. — Вие навярно сте страшно учен човек, досега не съм чувал толкова изискани приказки... Домъкнаха ни тук, без нищо да ни обяснят. Взеха ни всичките, даже спящия Лемюъл и пийналия та.

— Аз също с удоволствие бих гаврътнал някоя и друга чашка — забеляза мистър Амбрустър. — Тогава сигурно очите ми няма така да изхвръкват, когато те гледам как ходиш без краката ти даже да докосват пода.

Аз наистина бях малко пообъркан от разпита и се бях позабравил. Излизаше, че пред очите на чужди хора върша щуротии. Обсипах го с извинения.

— Е, нищо, нищо, аз отдавна очаквах подобно нещо — размърда се мистър Амбрустър и потърка четината на бузата си. — Поживях си, с удоволствие извърших маса лудории, но ето че дойде време малко да се вразумя... Всъщност защо са ви арестували всичките?

— Казват, че е заради реактора, в който разбиваме урана, но всичко това са глупости, разбира се. Защо да разграждаме уран? По-

добре да цепим борина.

— Дайте им този реактор, иначе няма да ви оставят на мира. Сега тук се играе голяма политическа игра — нали след една седмица ще има избори. Уж започнаха да приказват за някакви реформи, ама умникът Хенди на всички запуши устата.

— Всичко това, разбира се, е много интересно, но ние трябва по-скоро да си вървим в къщи.

— Ами вие къде живеете?

Аз му казах и мистър Амбрустър се замисли.

— Вашата къща е май до онази река, тоест до ручея... на Голямата мечка.

— То даже не е ручей, а ручайче.

— Хенди го нарича реката на Голямата мечка! — закиска се мистър Амбрустър. — И си докара с това име куп пари! Цели петдесет години минаха, откак ручеят е пресъхнал, но преди десет години Хенди построи там бент, малко по-надолу от вашата мелница, и пипна голямаpara. Той даже носи неговото име — Хенди-бент.

— Как ли е успял да превърне бента в пари?

— А, значи и самият дявол не се наема да се справи с това? А Хенди може. В ръцете му са всички вестници, а това е все едно банкова сметка, ха-ха! Хенди просто сам си отпусна кредити за това строителство... Аха, май че за нас идват.

Влезе човек с дебела връзка ключове в ръка и отведе мистър Амбрустър. Скоро отведоха и мен. Попаднах в голяма, ярко осветена стая, където вече се намираха и та, и ма, и Неотразимия, и мистър Амбрустър, и още някакви яки млади мъже с пистолети. Освен тях в стаята седеше и едно слабо, сбръчкано дребосьче с гола глава и подли очички. Всички до един смилено слушаха този плешивец и го наричаха мистър Хенди.

— Момчето според мене е доста глупаво — изричаше в момента мистър Амбрустър, когато влизах. — Ако и да е направило нещо лошо, то това не е нарочно.

Веднага обаче го смъмриха и го хлопнаха по главата, а от ъгъла мистър Хенди ми хвърли змийски поглед и попита:

— Кой ви помага, момче? Кой изгради атомната електроцентрала в бараката? Говори само истината или ще си изпратиш.

Аз така го изгледах, че веднага и мен ме хлопнаха по темето. Глупави хора! Откъде да знаят, че главите на Хогбенови са бая корави. Когато диваците се изреждаха да ми удрят главата с каменни брадви, цялото им племе толкова се измори, че не им стигнаха сили гък да кажат, когато почнах да ги давя. Съседът ми по килия обаче много се развлече.

— Чуйте, господин Хенди... Аз прекрасно разбирам каква грандиозна сензация ще бъде, ако научите името на оня, който е измайсторил този реактор, само че вие и без това ще победите на изборите. Ами ако изведнъж се окаже, че тукъв реактор въобще не съществува?

— Аз знам кой го е построил — каза мистър Хенди. — Това са избягалите нацистки престъпници или физиците предатели. Няма да се успокоя, докато не открия виновните!

— Аха, значи искате това да се разтръби по цяла Америка — каза мистър Амбрустър. — Сигурно се натискате за губернатор или за сенатор, или пък за най-високия пост?

— Момчето нещо казвало ли ти е?

Господин Амбрустър заяви, че нищо не съм му казвал. Тогава те се нахвърлиха върху Лемюъл, но само си изгубиха времето. Нашият Неотразим обичаше и умееше да спи. Освен това, поради мързел, той даже не си правеше труда да дишаша настън и хората на мистър Хенди започнаха да се съмняват дали е жив въобще.

През туй време та беше успял да се свърже с приятелите си — ферментите — така че и от него не можаха да изтръгнат нищо. Те се опитаха да го вразумят с помощта на парче от шланг, но в отговор на ударите той само глупаво хихикаше и аз ужасно се срамувах заради него.

Затова пък даже с пръст не посмяха да пипнат ма. Щом някой от тях се приближеше до нея, тя цялата пребледняваше, покриваше се с пот, потръпваше и нахалникът изведнъж отхвърчаваше назад, сякаш от невидим силен удар. Спомням си, един голям познавач каза, че в организма ѝ сякаш има вграден орган, нещо като ултразвуков лазер. Това, разбира се, беше лъжа и научна безсмислица! Ма просто изпускаше едно свирене, което никой не чуваше, и го насочваше към избрана от нея цел, също както опитен ловец точно улучва окото на категрица. Аз можех да правя същото като нея.

Накрая господин Хенди заповяда да ни върнат обратно в затвора, като ни заплаши, че ще се заеме с нас сериозно.

Изтъриха Неотразимия, а останалите ни разпределиха по килиите.

Амбрустър охкаше и пъшкаше на горния нар. Мъничка колкото гъше яйце крушка слабо осветяваше главата му и цицината на голото му теме. Наложи се да му облъча главата с невидими лъчи, които действаха като топла лапа (не знам какви бяха тези лъчи, но аз имах способността да ги излъчвам с очите си) и да му помогна с този компрес. Цицината изчезна и господин Амбрустър престана да стене.

— Ама че загази ти, Сонк — проговори той (името си му бях казал още отпреди). — Плановете на Хенди са — хе-хе! Той вече измени Пайпървил, сега иска да пригъбарчи щата, пък даже защо не и цялата страна... И заради това е необходимо името му да се прочуе по цяла Америка. Едновременно ще намаже и с преизбирането си за мер на града, макар че това му е в кърпа вързано... Може би вие все пак наистина разполагате с реактор?

Аз облецих очи.

— Хенди е сто процента убеден в това — продължи Амбрустър.
— Той изпрати физици и аз със собствените си уши чух, когато му докладваха, че у вас са открили уран 235, а също така и графитни пръчки. Съветвам те, кажи им кой ви е помогнал. Иначе ще те натъпчат с лекарства, които ще те накарат да им кажеш истината.

В отговор обаче аз само посъветвах господин Амбрустър да се наспи — мене ме викаше вече татиният та. Аз чуха гласа му да звучи в мозъка ми, макар че та, който беше успял вече да си пийне, ми пречеше, защото постоянно се месеше и прекърсваше всички.

— Хайде, синчето ми, пийни си, намажи си гърленцето — весело ме подканяше та.

— Престани, нещастна бублечко! — строго го сряза татиният та. — Престани с глупостите си и се изключи. Сонк, ела при мен!

— Кажи, татиният та!

— Трябва да помислим над плана за действие...

— Все пак защо да не си пийнеш? — не ме оставяше на мира та.

— Престани, та! — не издържах аз. — Имай малко уважение към по-възрастните, към своя баща. И после, как ще ми дадеш да пийна, когато сме в различни килии?

— Много просто — ще съединя в кръг нашите жили, по които тече кръв, и ще прехвърля образувалия се алкохол към теб. В науката това се нарича телепатична трансфузия. Погледни само как става това.

Във въображението ми изникна образът на изпратената от та схема. Наистина всичко беше много просто. Просто за Хогбенови, разбира се. Но аз още повече му се ядосах.

— Та, не карай любящия си син да губи последното уважение към родителя си и да го нарича стар пън. Не се перчи с тези модерни думи, нали те знам, че през живота си въобще не си държал нито една книга в ръце, а само четеш чужди мисли и хващаш нещо оттук-оттам.

— Пийни си, пийни! — настояваше та.

— Кражба на мъдрост направо от главите на другите — се захили татиният та. — Аз също понякога съм правил така. Но сега бързичко ще измайсторя в кръвта си възбудител на мигрена и ще ти го прехвърля, бездънна бъчво!... Е, сега вече, Сонк, твоят палавник та няма повече да ни прекъсва.

— Слушам те внимателно — казах аз. — Как се чувствате там?

— Тук сме се подредили отлично.

— Ами момченцето?

— И то също. А, Сонк, ще ти се наложи да се потрудиш малко. Оказва се, че за всичките ни беди е виновна печката, или... как я наричат сега?... Ядрен реактор.

— Аз също се досетих за това.

— Кой би допуснал, че ще разберат тайната й? Още по времето на дядо ми сме ползвали такива печки, аз от него съм се научил да ги правя. От такива ядрени печки сме произлезли и ние, Хогбенови, защото в тях... как се казваше това?... Тук, в Пайпървил, има доста учени, чакай да се поровя малко в главите им...

— Още по времето на моите прадядовци — продължи след известно време татиният та — хората се бяха научили да разбиват атомите. Тогава се бе появила радиация, която беше въздействала върху гените, и в резултат на доминантните мутации се роди нашето семейство. Всички Хогбенови са мутанти.

— За това май още Роджър Бейкън ни казваше?

— Да, да! Но той ни беше приятел и пред другите не обелваше за нас нито дума. Ако още по негово време хората бяха научили за нашите необикновени способности, те биха се постарали да ни

изгорят. Даже и сега съвсем не е безопасно да се движим между хората... С течение на времето, разбира се, ще измислим и ще предприемем нещо...

— Вече знам това — прекъснах го аз.

Ние, Хогбенови, нямаме тайни един от друг.

— Но засега не ни провървя. Хората отново се научиха да разбиват атоми и се досетиха що за печка сме си построили в курника. Трябва да я разрушим, за да ни оставят на мира. Но тъй като момчето и аз не можем без електричество, ще се наложи да си го получим не от ядрената печка, а по някакъв по-сложен път. Ето, това ще направиш ти...

Скоро аз се заех с работа.

Притежавам способност да въртя очите си така, че да прониквам в същността на нещата. Когато погледна например решетката на прозореца, виждам, че е направена от дребни смешни нещици, които глупаво се друсят, тъпчат на едно място и въобще се суетят, сякаш са вярващи, които се готвят за обедна църковна служба в неделя. Чувам, че сега те се наричат атоми. След като приспах господин Амбрустър, започнах да си строя от тези атоми, сякаш бяха тухли, различни необходими комбинации. Отначало наистина малко се обърках и превърнах решетката от желязна в златна, но веднага се поправих и я разтворих във въздуха. След като се оказах отвън, подгоних атомите да заемат старите си места и решетката отново се появи на прозореца.

Килията ми се намираше на седмия етаж на сграда, чиято задна половина се заемаше от мерията, а предната — от затвора. Вече се бе стъмнило и аз излязох, без да ме забележи никой. Совата, която бе тръгнала подире ми, я съборих с плюнка.

Атомната печка се охраняваше от стража с фенери, затова се наложи да застана отгоре и всичко да правя от разстояние. Отначало изпарих черните неща — графитните, както ги беше нарекъл Амбрустър. След това се заех с дървата, тоест, по неговите думи, с уран 235, и го превърнах в олово, после оловото — в прах, който вятъра бързо издуха.

Като свърших с реактора, литнах към извора на ручея. На дъното му се виждаше тънка струйка вода, в планините също всичко беше изсъхнало. А татиният та каза, че ще ни трябва много вода — руслото трябваше да се напълни. Тъкмо в този миг той ми съобщи, че

момченцето хленчи. Трябаше, разбира се, да съобразя и още преди да разруша печката, да намеря сигурен източник на енергия. Оставаше само един изход — дъждът.

Но преди всичко друго отлетях до мелницата, направих един електрогенератор и го монтирах.

Издигнах се до облациите и започнах да охлаждам един от тях. Скоро се разрази буря и ливна пороен дъжд. Но в подножието на планината ручеят си оставаше сух, както и преди. След непродължително търсene забелязах, че дъното му беше хълтнало и се бе срутило. Ето защо значи цели петдесет години от този ручей и врабец не можеше да се напие!

Бързо запълних дупката, за всеки случай открих и няколко подземни водоема и ги изкарах на повърхността, след което полетях към мелницата.

Дъждът се лееше като из ведро и стражата явно беше отишла да се суши — тъй си помислих, когато не я заварих на мястото ѝ. Но татиният та, каза, че когато чули как захленчило нашето момченце, стражарите си запушили ушите с пръсти и с ужасени викове се разбягали кой където му видят очите. Татиният та ми заповяда да огледам мелничното колело. То трябаше да се ремонтира малко, но дървото беше в добро състояние, за няколко века беше станало като байцвано. Много хитро нещо беше това колело! Водата в ручея ставаше все повече, а колелото се въртеше и въртеше! Здраво и хубаво са строили едно време! Но татиният та каза, че това нищо не е, ако видя Апиевия път, направен от старите римляни, ще ахна, защото и до ден-днешен той е като нов.

След като оправих татиният та и момченцето и ги настаних като птички в гнездо, аз отлетях за Пайпървил. Започна да се развиделява и този път подире ми се залепи един гълъб. Наложи се да се изплюя отгоре му и да го отпъдя, иначе щяха да ни забележат.

В затвора мерия от етаж на етаж тичаха служители с безпомощно объркани, смяяни физиономии. А ма ми съобщи, че тя, та и Лемюъл, след като се превърнали в невидими, се събрали в голямата килия накрая на затворническата сграда да обсъдят положението. Да, забравих да ви кажа, че аз също се направих на невидим, когато влязох в своята килия да проверя дали господин Амбрустър не се е събудил вече.

— Татиният та ни съобщи, че всичко е наред — каза ма. — Струва ни се, че е крайно време да си ходим в къщи. Силно ли вали навън?

— Голям дъжд се изсипва. Защо тичат всички тези хора като побъркани?

— Не могат да разберат къде сме били ние и къде се беше изгубил ти. Когато надзирателите се успокоят и се разотидат, ще се върнем в мелницата.

— Всичко направих така, както ми заповяда татиният та — започнах да разказвам аз, но изведнъж откъм другия край на коридора се дочуха слисани възгласи!

След малко до решетката на вратата на нашата килия приближи, клатушкайки се, застаряващ дебел енот с наръч съчки, клекна на задните си крака и започна да стъква огън. Очичките на зверчето гледаха смутено. Сигурно нашият Неотразим, без да се събуджа, го беше хипнотизирал.

Пред решетката се беше събрала тълпа любопитни, които зяпаха, разбира се, енота, а не нас, тъй като ние се бяхме направили на невидими за тях. Лично аз вече бях виждал как енотите стъкмяват и палят огън, но исках да разбера дали Неотразимия не караше тези зверчета сами да се одират. И тъкмо когато енотът се готовеше да се самоодере, един полицай го грабна, пъхна го в един сак и го замъкна нанякъде.

По това време вече съвсем се разсъмна. Отнякъде долетяха викове, после запищя някакъв глас, който ми се стори познат.

— Ма — казах аз, — трябва да отида да видя какво става с бедния господин Амбрустър.

— Не, не отивай! Време е да изкарваме момченцето и дядо ти от пещерата! — заповядала тя. — Казваш, че колелото на мелницата се върти, така ли?

— И още как се върти! Грешка няма! Електричеството ще им стигне.

Ма напипа до себе си та и го сръга в ребрата:

— Ставай бързо!

— Първо може би няма да е зле да пийнем по една? — заекна та, но ма го изправи на крака и каза, че стига вече, защото трябва да бързаме за в къщи.

През това време аз премахнах решетката на прозореца. Въпреки че дъждът още не беше спрял, ма каза, че тръгваме, защото не сме от захар и няма да се стопим. Тя и та хванаха хъркация Неотразим под мишниците и излетяха. И тримата се бяха направили на невидими, тъй като пред затвора-мерия неизвестно защо се беше събрала грамадна тълпа.

— Тръгвай бързо след нас! — ми кресна ма. — Иначе ще те напляскам!

— Сега, сега! — отговорих аз, но останах.

Оказа се, че отново бяха завели господин Амбрустър в залата за разпит. До прозореца пак се бе изправил господин Хенди и змийските му очички се бяха забили в бедния Амбрустър като свредел. Двама от типовете наоколо бяха навили ръкава му нагоре и се готвеха да му пробият ръката с нещо стъклено, което завършваше с тънък остър връх. Ах, измет такава! Излязох от невидимото си състояние и им извиках:

— Да не сте посмели да пипнете този човек!

В отговор някой изписка:

— Това е сополанкото на Хогбенови, дръжте го!

Аз им позволих да ме хванат и се намерих напъхан в едно кресло. Ръкавът ми също беше запретнат.

— Няма какво толкова да се церемоните с него, бързо му вкарайте ваксина за истинност — хищно ми се изсмя в лицето господин Хенди. — Сега вече този скитник няма да може нищо да скрие.

Бяха обработили Амбрустър както си му е редът, но той поддържаше своето и продължаваше да бръщолеви:

— Не знам къде се е дянал Сонк. Ако знаех, щях да ви кажа. Не знам къде...

С един удар по главата го накараха да мълкне, а мистър Хенди изсъска в лицето ми, като едва не удари носа си в моя нос:

— Сега ще разберем откъде имате ядрен реактор! Само една инжекция — и езикът ти изведнъж ще се развърже. Разбра ли?

И в същия миг вкараха в ръката ми острия край на стъкленото нещо и ми инжектираха ваксината. Тя обаче въобще не ми подейства, почувствах само нещо като лек гъдел и продължих да отговарям, че нищо не знам. Тогава Хенди заповяда да ми направят още една

инжекция, но аз повтарях все едно и също, макар гъделът да се бе засилил.

Внезапно някой нахълта в стаята и закрещя:

— Бентът рухна! Водата отнесе Хенди бента! Половината от фермите в южната долина са наводнени!

Господин Хенди скочи като ужилен и изкрещя:

Вие бълнувате! Това не е възможно! В реката на Голямата мечка от сто години няма вода!

След няколко минути обаче всички се събраха накуп и започнаха да си шепнат нещо за някакви образци от почвен терен и за сбогущето пред главния вход.

— Да бяхте ги успокоили, господин Хенди — посъветва някой.

— Така са се развълнували, че... Тъй или иначе, нивята им са наводнени...

— Ще поговоря с тях и всичко ще уредя, още повече, че още нищо не се знае, а изборите са насточени за след една седмица.

Господин Хенди изчезна през вратата. Останалите се спуснаха след него. Тогава аз станах и започнах да се чеша — кожата ми силно ме сърбеше. Ще ти дам да разбереш аз на тебе, господин Хенди, внимавай, започвам да се сърдя!

— Хайде да избягаме — предложи Амbruствър. — Няма да ни се удаде друг такъв случай.

Изтичахме през черния вход, обиколихме сградата и видяхме пред фасадата огромна тълпа. На горната площадка на парадния вход стоеше Хенди, а към него през тълпата напираше широкоплещест здравеняк. В ръцете си държеше доста голям камък.

— Аз не съм виждал язовирни стени, които да нямат граница за здравината си — провъзгласи Хенди.

Но здравенякът разтърси камъка над главата си и изрева:

— А виждал ли си лош бетон, а? Наоколо е само пясък! За бент от такъв бетон трябва само една туба вода!

— Това е ужасно, отвратително! — завайка се господин Хенди.

— Заедно с вас се възмущавам и ви уверявам, че властите най-стриткто и добросъвестно изпълниха договора, но ако компанията „Аякс“ е извършила строителството с некачествени материали, то ние ще я разобличим!

Междувременно сърбежът по тялото ми все повече се засилваше и ставаше почти непоносим. Трябваше да предприема нещо.

Здравенякът с бетонното парче в ръка отстъпи крачка назад, насочи показалец към господин Хенди и попита:

— А известно ли ти е, господине, че се носи мълва, че в същата тази компания „Аякс“ шета не някой друг, а ти самият?

Господин Хенди зяпна, после си затвори устата, започна да трепери с цялото си тяло и изведнъж каза:

— Да, „Аякс“ е моя собственост.

Да бяхте чули само какъв страшен рев се издигна над тълпата! А здравенякът едва не се задуши от възмущение.

— И това ти си признаваш съвсем открыто, така ли?! Значи си знаел от какви лайна е построен бентът? Казвай, колко сложи в джоба си от тази далавера?

— Единадесет хиляди долара — смилено си призна Хенди. — Останалото взеха шерифът, членовете на градската управа и...

Побеснялата тълпа се хвърли нагоре но стълбата и от Хенди не се чу повече нито дума.

— Я гледай ти! Ама работа! За пръв път в живота си виждам такова чудо — каза Амбрустър. — Какво ли е станало с Хенди, Сонк? Да не би да се е чалнал?... Е, майната му, затова пък сега така ще разпилеят цялата сегашна администрация, така ще изхвърчат разните му там мошеници, че за нас в Пайпървил ще настъпи не живот, а рай... Ако само не реша да тръгна на юг. Винаги предпочитам да се преместя през зимата по-близо до слънцето... Да, днес е истински ден на чудесата — даже в джоба ми отнякъде са се появили няколко монети! Върви да се почерпим по този случай.

— Благодаря ви, но се страхувам, че ма ще се безпокои — отговорих аз. — Как мислите, господин Амбрустър, дали отсега нататък в Пайпървил всичко ще тръгне тихо и мирно?

— Разбира се, че ще тръгне... Макар че няма да е скоро. Гледай, гледай, мъкнат чично ти Хенди към пандиза. Каквото повикало, такова се обадило... Хайде, Сонк, задължително трябва да отпразнуваме това! Къде си, къде пропадна, Сонк?

Аз обаче отново се бях направил на невидим. Сърбежът ми беше минал и аз полетях към къщи да инсталирам електрическата мрежа. Водата скоро започна да намалява, но благодарение на това, че бях

запълнил дупката в ручея и че горе в планините бях открил допълнително подземни извори, имахме достатъчно електричество и енергията ни беше осигурена.

Оттам насетне заживяхме тихо и мирно. За нас, Хогбеновите, спокойният живот и безопасността са по-скъпи от всичко друго на света.

След време татиният та казваше, че тогава сме били направили немного лошо наводнение, макар да е било по-малко от онова, за което му е разказал неговият татиният та. По времето на татиният та в Атлантида също са умеели да строят атомни печки. Но атлантите тогава са били страшно нескопосани хапъловци, макар да били получили цели планини уран. Поради небрежността им всичко станало на пух и прах и цялата работа приключила с всемирен потоп. Прататиният та едва се измъкнал, но Атлантида потънала и сега никой не си и спомня за нея.

Макар че бяха опандизили Хенди, никой така и не разбра защо бе станал толкова откровен пред тълпата. Казваха, че уж бил се чалнал леко. Аз обаче прекрасно знаех каква е цялата работа.

Спомняте ли си вълшебния трик на моя та — телепатичната трансфузия на алкохола от неговата в моята кръв? След като ми инжектираха ваксината на истинността и ме налегна такъв страшен сърбеж, реших да използвам този татиният фокус при господин Хенди. И той започна да си изказва и майчиното мляко, а сърбежът по тялото ми моментално изчезна.

Само с магия можеш да накараши такива нехранимайковци, такива подли мошеници да говорят истината.

РОБЪРТ ШЕКЛИ

НА ПОКЛОНЕНИЕ ДО ЗЕМЯТА

Алфръд Саймън беше роден на Казанга IV, малка селскостопанска планета, разположена близо до Арктур. Тук той жънеше със своя комбайн пшеничните поля, а през дългите тихи вечери слушаше записи на любовни песни от Земята.

На Казанга се живееше добре. Момичетата бяха миловидни, весели, без превземки, отлични и верни приятели в живота. Но изобщо им липсваше романтика. На Казанга се забавляваха свободно, живо и весело. Обаче, освен веселие, нямаше нищо друго.

Саймън чувстваше, че при това спокойно съществуване нещо не му достига. Веднъж той разбра какво именно.

На Казанга със своя овехтял космически кораб, натоварен с книги, пристигна някакъв търговец. Той беше slab, съвсем рус и не съвсем в ред. В негова чест организираха тържество, защото в далечните светове обичаха новините.

Търговецът разказа всички последни слухове: за войната на цените между Детройт II и Детройт III, за това как ловят риба на Алан, какво носи жената на президента на Мораций и колко смешно говорят хората от Дюран V. Накрая някой го помоли:

— Разкажете ни за Земята.

— О! — възклика търговецът повдигайки вежди. — Вие искате да чуете за планетата-майка? Какво да ви кажа, приятели, такова място във вселената като старата земя няма никъде. На Земята, приятели, всичко е позволено, нищо не ти отказват.

— Нищо ли? — запита Саймън.

— Вие се специализирате в селското стопанство? А на Земята се специализират в производството на всякакви безсмислици... такива като безумие, красота, война, опиянение, целомъдрие, ужас и други подобни. И хората се отправят от десетки светлинни години, за да опитат тези продукти.

— И любов? — попита една от жените.

— Разбира се, миличка — ласкаво каза търговецът. — Земята е единственото място в Галактиката, където до този момент съществува любов! На Детройт II и Детройт III опитаха да практикуват любов, но се оказа, че това е доста скъпо удоволствие. На Алан решиха да не мътят с нея мозъците, а да организират внос, а на Мораций и Дюран V просто не им стига времето. Но, както вече казах, Земята се специализира в безсмислици и те и носят печалба.

— Печалба? — запита повторно дебелият фермер.

— Разбира се! Земята е стара планета, недрата и почвата ѝ са изтощени. Нейните колонии сега са независими, там живеят трезвомислещи хора като вас. Те искат изгодно да продават своите стоки. Така че, с какво друго може да търгува старата Земя, ако не с дреболиите, заради които си струва да живеем?

— А вие обичали ли се? — попита Саймън.

— Обичал съм — навъсено отговори търговецът. — Обичах, а сега пътешествам. Приятели, тези книги...

Саймън купи на сравнително висока цена един сборник древна поезия и четейки го, мечтаеше за безумни страсти под безумна луна, за прилепнали едно до друго тела на тъмния морски бряг, за първите лъчи на слънцето, танцуващи върху изпърхналите устни на зашеметените от шепота на вълните влюбени.

И това беше възможно само на Земята, защото, както разправяше търговецът, на разхвърляните по далечни краища деца на Земята им се налагаше твърде много да работят, за да заставят чуждата земя да им предоставя средства за съществуване. На Казанга отглеждаха пшеница и царевица, на Детройт II и Детройт III строяха заводи. Риболовът на Алан се славеше из целия Южен звезден пояс. На Мораций развърждаха опасни зверове, а дивите простори на Дюран V трябваше да се покоряват тепърва. И всичко се подреждаше така, както му беше предопределено.

Жivotът в новите светове беше суров, строго планиран до най-малките детайли, безупречен. Но нещо се бе изгубило в мъртвите простори на Космоса. Само Земята познаваше любовта.

Ето защо Саймън неуморно работеше, трупаше пари... и мечтаеше. На 29-та година от живота си той продаде фермата, скъта чисти ризи в удобното си куфарче, облече най-хубавия си костюм, обу

си нови здрави обувки и се качи на борда на лайнера „Казанга — Метрополия“.

След дълго пътуване той пристигна на Земята, където мечтите му непременно трябаше да се осъществят, защото това се гарантираше от законите.

Той бързо премина митническата проверка на Нюйоркския космодрум и с метрото пропътува до Таймспарк. Тук излезе на повърхността, като присвиваше очи от яркото слънце и здраво стискаше дръжката на куфарчето си, защото го бяха предупредили да се пази от крадци и някои други съмнителни жители на града.

Като притаи дъх, той учудено се оглеждаше наоколо.

Първото, което го порази, беше огромният брой развлекателни заведения с атракции от всякакъв вид, предназначени за всякакъв вкус. И какви атракции само!

Погледна надясно и видя огромно шапито с надпис: „Документални кадри за сексуалния живот на жителите на земния ад! Потресаващи разобличения!“

Поиска му се да влезе, но на отсрещната страна на улицата даваха някакъв военен филм. Видя крещяща реклама: „Лапачи на слънца! Посвещава се на нехранимайковците от космическия флот!“ Малко по-нататък ярка картина мамеше с надписа си: „Тарзан се сражава с вампирите на Сатурн!“

Той си спомни, че в книгите, които беше чел, Тарзан се представяше като езически герой от Земята.

Всичко беше безкрайно примамливо, а още колко ли необикновени неща го очакваха занапред!

Саймън се чудеше с кое да започне. Изведнъж дочу зад гърба си гръмка картечна стрелба и рязко се обърна.

Оказа се, че това е само стрелбище — дълго, тясно, лекомислено украсено помещение с висок тезгях отпред. Управлятелят му, мургав дебеланко с трапчинка на брадата, седеше на високо столче и се усмихваше на Саймън:

— Изprobvай щастието си!

Саймън се приближи и видя, че на противниковата страна на стрелбището, в самия му край, върху надупчени като решето от куршумите табуретки седяха четири доста леко облечени жени. На челото и гърдите на всяка от тях имаше нарисувана по една ябълка.

— Вие с истински патрони ли стреляте? — попита Саймън.

— Разбира се — каза управителят. — На Земята съществува закон, който забранява да се рекламира стока, която някоя фирма не може да продаде. И куршумите, и момичетата са истински! Елате и чукнете някоя от тях!

— Хайде, приятелче! Хващам се на бас, че няма да можеш да ме улучиш! — извика една от жените.

— Той и космически кораб не би улучил! — го дразнеше друга.

— Къде ще може той! Хайде, опитай приятелче!

Саймън потърка с ръка челото си и опита да се държи така, сякаш това, което виждаше, никак не го учудва. В края на краищата това е Земята — тук всичко, което е в интерес на търговеца, е позволено.

— Има ли стрелбища, където се стреля по мъже? — попита той.

— Разбира се — отговори управителят. — Но вие не си падате по мъжете, нали?

— Естествено, че не!

— От друга планета ли сте?

— Да. Как разбрахте?

— По костюма. Винаги по костюмите познавам — дебеланкото притвори очи и замърка напевно: — Елате, елате! Застанете тук и убийте жена! Не възпирайте импулсите си! Натиснете спусъка и ще усетите как ви напуска натрупалата се омраза! Ефектът от това е много по-добър от разтоварването при един масаж например! Много по-добър и от това да се напиеш до козирката! Застанете, пригответе се и убийте една жена!

— Когато ви убият, така ли си оставате мъртви? — попита Саймън едно от момичетата.

— Не говори глупости — отвърна момичето.

— Но...

— Случват се и по-лоши неща — прибави момичето, като сви рамене.

Саймън тъкмо искаше да попита какви са тези по-лоши неща, когато управителят се наведе към него през тезгяха и сякаш доверявайки му нещо, тайнствено го подкани:

— Слушай, момче. Ела да видиш какво имам.

Саймън погледна от другата страна на тезгяха и видя малък автомат.

— Струва много евтино — каза управителят. — Ще ти дам да постреляш с този автомат. Стреляй където ти падне, изпотроши, ако искаш, цялата наредба тук, направи стените на решето. Това е четирийсет и пети калибър, всеки куршум прави ей такава дупка. Само когато стреляш с автомат, тогава усещаш в действителност, че стрелбата е истинска.

— Никак не е интересно — твърдо каза Саймън.

— Тогава мога да ти предложа граната, даже две гранати. Близантни, разбира се. Ако ти наистина искаш...

— Не!

— Цената е добра — каза управителят, — ти можеш, ако ти хареса, да ме застреляш, макар че, мисля си, това теб не те интересува.

— Не! Никога! Това е ужасно!

Управителя го попита право в очите:

— Настроение ли нямаш сега? Добре. Заведението ми е отворено денонощно. Ще се видим по-късно, момчето ми.

— Никога! — излизайки каза Саймън.

— Чакаме те, миличък! — извика след него една от жените.

Саймън се приближи до щанда с напитки и си поръча чаша коккола. Видя, че ръцете му треперят. С голямо усилие на волята си наложи да се успокои и започна да отпива от питието си. Пак си повтори, че на Земята не бива да се съди по нормите на поведение на неговата планета. Ако на хората на Земята им харесва да убиват, а жертвите нямат нищо против това, то няма смисъл да се възразява.

Или трябва?

— Здравей, момче! — се дочу глас отстрани и наруши унеса, в който бе изпаднал Саймън.

Той рязко се обърна и видя един дребосък със сериозен и многозначителен израз на лицето, загърнат в огромен, не по ръста му шлифер, сякаш беше потънал в него, който се беше спрял редом и се взираше в него:

— Не си тукашен, нали? — попита дребосъкът.

— Не съм — отговори Саймън. — Как разбрахте?

— По обувките. Винаги по обувките познавам. Как ти харесва планетката ни?

— Тя е... необикновена — предпазливо отговори Саймън. — Искам да кажа, че не съм очаквал... е-е...

— Естествено, ти си идеалист — каза дребосъкът. — Достатъчно беше да погледна честното ти лице, за да разбера това, приятелю. Ти си дошъл на Земята с определена цел. Прав ли съм?

Саймън кимна.

— Зная и целта ти — продължи дребосъкът. — Иска ти се да вземеш участие във война, която, както се казва, ще спаси света. Изборът ти е великолепен. Пристигнал си на най-подходящото за тази цел място. По всяко време тук, на Земята, се водят поне шест основни войни. Всеки, който пожелае и когато пожелае, може да вземе участие и да изиграе важна роля в някоя от тях.

— Извинете, но...

— Тъкмо сега — внушително добави дребосъкът — угнетените работници от Перу водят отчаяна революционна борба. И един човек е достатъчен, за да наклони везните! Ти, приятелю, можеш да бъдеш именно този човек! — като видя израза на лицето на Саймън, дребосъкът бързо се поправи:

— Може да се намерят обаче доста доводи и в полза на образованата аристокрация. Мъдрият стар държавен глава на Перу (владетел философ в истинския, Платонов смисъл на тази дума) изключително много се нуждае от помощта ти. Малкото му привърженици — учени, хуманисти, швейцарската гвардия, дворянството и селяните — силно страдат от заговора, подклаждан от чужда държава. Един човек...

— Това не ме интересува — каза Саймън.

— Може би те привличат дребните групички на феминистите, привържениците на „сухия закон“ или размяната на сребърни монети? Мога да организирам...

— Не искам война — каза Саймън.

— Отвращението ти към нея ми е приятно — каза дребосъкът, енергично поклащайки глава. — Войната е ужасно нещо. В такъв случай ти си пристигнал на Земята заради любовта.

— Как познахте? — попита Саймън.

Дребосъкът се усмихна скромно.

— Любовта и войната — каза той — са основните предмети на земната търговия! От векове насам те ни осигуряват отлична печалба.

— Трудно ли е да намериш любовта? — попита Саймън.

— Тръгни към центъра, на два квартала от тук — оживено отвърна дребосъкът. — Да подминеш любовта е невъзможно. Кажи им, че те праша Джо.

— Но това е изключено! Как така просто ще тръгнеш и...

— Какво знаеш за любовта? — попита Джо.

— Нищо.

— Е, а пък ние тук сме отлични познавачи на тази работа.

— Аз знам онова, което пише в книгите — каза Саймън: — страст под безумна луна...

— Да, да, разбира се, и тела, вплетени едно в друго на морския бряг.

— Чели ли сте тази книга?

— Това е обикновена рекламна брошура. Трябва да вървя. През два квартала е.

И като се поклони учтиво, Джо се смеси с тълпата.

Саймън допи кока-колата си и тръгна бавно към Бродуей. Той дълбоко се замисли, но после реши да не прави прибързани изводи.

Като стигна до 44-та улица се натъкна на грамадна, ярко светеща неонова табела. Тя гласеше: „Love Incorporated“.

По-ситни неонови букви отдолу съобщаваха: „Отворено денонощно“.

И още по-долу: „На втория етаж“.

Саймън се намръщи, страшни подозрения се родиха в главата му. Все пак той се качи по стълбата и попадна в малка, подредена с вкус, приемна. Препратиха го по дълъг коридор, като предварително му казаха номера на съответната врата.

В стаята се намираше красив човек с прошарени коси, който се надигна иззад внушително массивно бюро, протегна ръка на Саймън и му каза:

— Здравейте! Какво ново име на Казанга?

— Как познахте, че съм от Казанга?

— По ризата, винаги познавам по ризите. Наричат ме мистър Тейт и съм тук, за да направя за вас всичко, което е по силите ми. Вие сте...

— Саймън. Алфред Саймън.

— Моля, седнете, мистър Саймън. Искате ли цигара? Ще пийнете ли нещо? Няма да съжалявате, че сте се обърнали към нас, сър. Ние сме най-старата фирма в областта на любовния бизнес и много по-голяма от най-близкия ни конкурент „Passion Unlimited“. Нещо повече, стойността на услугите при нас е по-умерена, а и стоката ни е от по-високо качество. Позволете да ви попитам как научихте за нас? Видели сте голямата реклама в „Таймс“? Или...

— Праща ме Джо — каза Саймън.

— Аха, много енергичен човек! — каза мистър Тейт, клатейки весело глава. — Е, господине, няма причини да отлагаме работата. Вие сте преодолели дълъг път заради любовта и ще я получите в пълен размер и в най-добър вид.

Той посегна към копчето, монтирано в бюрото, но Саймън го спря и каза:

— Не искам да бъда груб, но...

— Слушам ви — каза мистър Тейт, като се усмихна насырчително.

— Не разбирам всичко това — изтърси Саймън и лицето му силно почervеня. Челото му се покри със ситни капчици пот. — Струва ми се, че не съм попаднал в целта. Не съм извървял толкова дълъг път до Земята, че... Искам да кажа, че в действителност вие не можете да продавате любов! Просто не можете! Всичко останало, но не и любов! Искам да кажа, че това не е истинска любов.

— Моля ви! Разбира се, че е истинска! — надигайки се от стола си, учудено каза мистър Тейт. — Целият смисъл е именно в това! Сексуалните удоволствия са достъпни за всеки. Боже мой, та това е най-евтиното нещо след човешкия живот в цялата вселена. Но любовта — това е рядко срещано нещо. Любовта е особен вид стока, любов се предлага само на Земята. Чели ли сте нашата брошура?

— За телата на тъмния морски бряг ли? — попита Саймън.

— Да, именно. Аз съм я написал. В нея се говори за чувствата, нали? Такова чувство не може да се изпита към който ви падне, мистър Саймън. Такова чувство можеш да изпиташ само към онзи, който ви обича.

— И все пак, нима сте в състояние да предложите истинска любов? — замислено произнесе Саймън.

— Разбира се, истинска! Ако продавахме фалшива любов, щяхме да я наречем именно такава. Законите за достоверността на рекламата на Земята са много строги, уверявам ви. Може да продавате каквото ви скимне, но абсолютно е забранено да се мамят потребителите. Това е въпрос на етика, мистър Саймън!

Тейт си пое дъх и продължи по-спокойно:

— Не, господине, тук няма лъжа, няма измама. Ние заменители не продаваме. Ще ви предложим именно онова чувство, което в продължение на хилядолетия са възпявали поетите. С помощта на чудесата на съвременната наука ние сме в състояние да ви предоставим не фалшиво, а истинско чувство, когато ви е угодно, в приятна опаковка и на смешно ниска цена.

— Мислих, че това чувство е по-неочаквано и спонтанно.

— Спонтанността има, разбира се, своята прелест — съгласи се мистър Тейт. — Нашите изследователски лаборатории работят над този проблем. Вярвайте ми, няма нищо такова, което науката да не може да създаде, докато е налице търсенето.

— Всичко това не ми харесва — каза Саймън, ставайки от стола си. — По-добре да отида да гледам някой фильм.

— Почакайте! — извика мистър Тейт. — Вие си мислите, че ние се опитваме да ви натрапим нещо? Мислите си, че ще ви запознаем с момиче, което ще се държи така, сякаш ви обича, а в действителност се преструва. Така ли?

— Може и да е така.

— Там е работата, че не е така! Първо, това би било твърде скъпо. Второ, амортизацията на момичето би била колосална. Живот, изпълнен с лъжа от такъв мащаб, би я довел до тежко психическо разстройство.

— Тогава как вършите всичко това?

— Използваме нашето научно познаване на законите за човешкото мислене.

За Саймън това беше като китайска писменост. Той тръгна към вратата.

— Една минута — каза мистър Тейт. — Вие изглеждате разумен млад човек. Нима няма да можете да различите истинската любов от фалшивата?

— Естествено, че ще мога.

— Ето ви гаранцията! Ако вие не сте удовлетворен, няма да ни платите нито един цент.

— Ще си помисля.

— Защо да отлагаме? Изтъкнатите психолози казват, че истинската любов укрепва нервната система и възстановява душевното здраве, успокоява нараненото самолюбие, внася ред в хормоналния баланс и подобрява тена на лицето. Любовта, която ние ви продаваме, съдържа всичко това — дълбока и постоянна привързаност, неудържима страсть, пълна преданост, почти мистично обожание както на недостатъците, така и на достойнствата ви, искрено желание да ви бъде само приятно. И като допълнение към всичко това единствено фирмата „Love Incorporated“ може да ви продаде ослепителен миг на любов от пръв поглед!

Мистър Тейт натисна звънеца. Саймън не би могъл да каже нищо за лицето ѝ — очите му бяха пълни със сълзи. И ако го бяха попитали за фигуранта ѝ, той би убил този, който пита.

— Мис Пени Брайт — каза мистър Тейт, — запознайте се с мистър Алфред Саймън.

Момичето се опита да проговори, но не можа да произнесе нито дума. Саймън също се беше лишил от дар слово. Щом я погледна, изведнъж разбра всичко. Със сърцето си усети, че е обичан истински, всеотдайно.

Хванали се за ръце, те излязоха, качиха се на един реактивен хеликоптер и след малко кацнаха до малка бяла къща, разположена в борова горичка на брега на морето. Те си говореха, смееха се и взаимно се милваха, а по-късно в лъчите на залязващото слънце Пени се стори на Саймън същинска огнена богиня. В синкавия полумрак тя го погледна с огромните си тъмни очи и познатото ѝ тяло отново се превърна в загадка. Изгря луната — огромна, ярка и безумна, и превърна плътта в сянка...

И накрая настъпи утрото. Заблестяха първите крехки, тревожни слънчеви лъчи и затанцуваха върху изпърхналите устни и телата им, нежно преплели се едно в друго, а някъде съвсем наблизо шепнаха морските вълни и приканваха към безумие.

* * *

Към обяд те се прибраха в кантората на фирмата „Love Incorporated“. Пени стисна ръката му и изчезна зад вратата.

— Това истинска любов ли беше? — попита мистър Тейт.

— Да!

— И вие сте напълно доволен?

— Да! Това беше любов, истинска любов! Но защо тя все настояваше да се връщаме?

— Настъпи постхипнотичното състояние — каза мистър Тейт.

— Моля?

— А вие какво очаквахте? Всеки иска да получи любов, но малко биха могли да я заплатят. Получете си, моля, сметката, господине.

Саймън раздразнително отброя парите.

— Излишно бе да ми напомняте — каза той. — Безусловно бих си платил за това, че са ни запознали. Къде е тя сега? Какво сте направили с нея?

— Моля ви, постарате се да се успокоите — увещаваше го мистър Тейт.

— Не искам да се успокоявам! Искам да видя Пени!

— Но това е невъзможно — с леден тон произнесе мистър Тейт.

— Бъдете любезен, прекратете тези сцени.

— Вие искате да изръсите от мен повече пари, така ли? — крещеше Саймън. — Добре ще платя. Колко ви трябват, за да я изтръгна от вашите лапи.

Саймън измъкна портфейла си и го хвърли на масата.

Мистър Тейт бутна портфейла с показалеца си.

— Сложете го обратно в джоба — каза той. — Ние сме стара и уважавана фирма. Ако още веднъж повишите тон, ще се наложи да ви изхвърля.

С голямо усилие Саймън потисна гнева си, пъхна портфейла в джоба си и седна. Дишайки дълбоко, той каза спокойно:

— Извинете.

— Така е по-добре. Няма да позволя да ми крещите. Но ако сте достатъчно благоразумен, мога да ви изслушам. Е, какъв е всъщност проблемът ви?

— Проблемът? — отново повиши глас Саймън, после се помъчи да се овладее и каза: — Тя ме обича.

— Разбира се.

— Тогава как посмяхте да ни разделите?

— А какво общо има едното с другото? — попита мистър Тейт.

— Любовта — това е възхитителна интерлюдия, отмора, полезна за интелекта, за хормоналния баланс, за тена на лицето. Но едва ли някой би поискал да продължи вечно да обича, нали така?

— Аз бих поискал — каза Саймън. — Това е необикновена, единствена любов...

— Вие, разбира се, познавате технологията на производството на любов?

— Не — каза Саймън. — Аз мислех, че тя беше... естествена.

Мистър Тейт поклати глава.

— Ние се отказахме от процеса на естествения подбор още преди много векове, насконо след техническата революция. Той е прекалено бавен и негоден за търговия. И за какво ни е той, щом можем да възпроизвеждаме каквото пожелаем чувство с помощта на тренировки и стимулиране на съответните мозъчни центрове? Пък и резултатът, дали той би бил оправдан? Помислете си само, Пени до уши се влюбва във вас! Вашата собствена склонност (както преценихме предварително) към соматичния тип именно на нейната натура направи чувството ви цялостно и пълно. Ние винаги пускаме в ход тъмни морски брегове, безумна луна, бледен изгрев...

— И можете да я накарате да заобикне който и да е, така ли? — бавно произнесе Саймън.

— Може да бъде убедена да заобича, когото и да е — го поправи мистър Тейт.

— Господи, как се е съгласила да върши тази ужасна работа? — попита Саймън.

— Най-обикновено. Дойде и подписа договор. Работата ѝ се заплаща много добре. И щом изтече срокът на договора, ние ѝ връщаме първоначалната индивидуалност. Без да се е променила! Но защо наричате тази работа ужасна? В любовта няма нищо осъдително.

— Значи това не беше любов?

— Нищо подобно, беше любов! Стока без фалшификация! Независими научни фирми направиха качествен анализ и я сравниха с естественото чувство. Всички проверки показаха, че любовта, която ние предлагаме, е даже по-дълбока, по-страстна, по-пламенна, по-пълна.

Саймън присви очи после ги отвори широко и каза:

— Чуйте ме хич не ме е еня за вашия научен анализ. Аз я обичам, тя ме обича, а всичко останало няма никакво значение. Разрешете ми да поговоря с нея! Искам да се оженя за нея!

Мистър Тейт смръщи нос от отвращение.

— Стига, стига, млади човече! Да не би да искате да се ожените за такова момиче!? Ако бракът е вашата цел, то нашата фирма ще ви помогне. Ние развиваме такава дейност. Мога да ви организирам почти идеална женитба по любов почти от пръв поглед с девственица, проверена от чиновник в правителствения надзор...

— Не! Аз обичам Пени! Позволете ми поне да поговоря с нея!

— Това е абсолютно невъзможно — каза мистър Тейт.

— Защо?

Мистър Тейт натисна звънеца на бюрото си.

— Какво си мислите? Та ние отдавна сме изтрили предишното внушението. Сега вече Пени обича някой друг.

И тогава Саймън разбра. Най-накрая проумя, че в този момент Пени вече гледа друг мъж със същата страсть, с която го бе ощастливила така щедро, че дарява друг мъж с онази всеобхватна и безбрежна любов, която независимите научни фирми бяха определили като по-силна от старомодния, търговски неизгоден, естествен подбор, и прекарва времето си пак така приятно на същия тъмен морски бряг, за който се споменава и в рекламната брошура...

Той се нахвърли върху мистър Тейт с намерението да го удуши, но двама яки служители нахълтаха в стаята, хванаха Саймън и го поведоха към вратата.

— Запомнете — извика след него Тейт. — Това в никакъв случай не обезценява стойността на чувството, което сте изживели!

Въпреки озлобеността си Саймън разбираше, че Тейт му казва истината.

После той се намери на улицата.

Отначало изпитваше само едно желание — да бяга от Земята, където търговските абсурди бяха повече, отколкото можеше да си позволи един нормален човек. Той крачеше много бързо и все му се струваше, че Пени върви редом с него, а лицето ѝ сияе удивително красиво от любов към него, към него, и към теб, и към теб.

— Ще опитате ли късмета си? — попита управителят.

— Хайде, подредете ги! — каза Алфръд Саймън.

АЛФРЕД ВАН ВОГТ

ЧУДОВИЩЕТО

Огромният междузвезден кораб увисна на разстояние четвърт миля над един от градовете. Долу личаха следите на космическа пустош. Спускайки се бавно с енергетичната гондолосфера, Инеш забеляза, че сградите бяха започнали да се разрушават от времето.

— Никакви следи от военни действия. Никакви следи... — ежеминутно повтаряще безпътен механичен глас.

Инеш измени настройката.

След като стигна до повърхността, той изключи полето на гондолата и разбра, че е кацнал върху буренясал участък, заобиколен от стени. Във високата трева пред сграда със стремителни аеродинамични форми се търкаляха няколко скелета. Скелети на дълги двуръки и двукраки създания; всеки череп се държеше на горния край на тънък гръбначен стълб. Всички те явно принадлежаха на възрастни екземпляри и изглеждаха великолепно запазени, но когато Инеш се наведе и побутна един от тях, доста голяма кост се отчупи и се превърна в прах. Изправи се и видя, че Йоал също каца наблизо. След като изчака историкът да се измъкне от своята енергетична сфера, Инеш запита:

— Как мислите, струва ли си да изprobваме нашия метод за съживяване?

Йоал изглеждаше загрижен.

— Аз разпитах всички от кораба, които са идвали вече тук — струва ми се, че нещо не е наред. Върху планетата не са останали живи същества, не са останали даже насекоми. Преди да започнем каквато и да е колонизация, трябва да изясним какво е станало тук.

Инеш не каза нищо. Подухна слаб ветрец, листата в короните на дърветата от близката горичка зашумяха.

Инеш погледна дърветата. Йоал кимна.

Да, растителността не беше пострадала, но растителността по принцип реагираше съвсем различно от активните форми на живот.

Прекъснаха ги. От предавателите на Йоал се разнесе глас.

— Приблизително в центъра на града е открит музей. На покрива му има червен фар.

— Ще дойда с вас, Йоал — каза Инеш. — Там може би се пазят скелети на животни и на разумни същества от различни стадии на еволюцията. Впрочем вие не ми отговорихте. Смятате ли да съживявате тези същества?

— Ще поставя въпроса за обсъждане пред съвета —бавно каза Йоал, — струва ми се, че отговорът не предизвиква съмнения, ние сме длъжни да разберем причината за тази катастрофа — той описа неопределен полукръг с едно от своите пипала и добави като че ли на себе си. — Разбира се, трябва да се действа внимателно, като се започне от най-ранните етапи на еволюцията. Липсата на детски скелети показва, че тези същества изглежда са постигнали индивидуално безсмъртие.

Съветът се събра да огледа експонатите. Инеш знаеше, че това е чиста формалност. Решението бе взето — ще започнат да ги съживяват. Освен всичко друго, те бяха силно заинтригувани. Вселената е безгранична, полетите през космоса — дълги и скучни, затова, когато кацаха на неизвестни планети, те винаги с вълнение очакваха срещите с новите форми на живот, които можеха да видят със собствените си очи и да изучат.

Музеят приличаше на всички други музеи. Високи сводообразни тавани, обширни зали. Имаше пластмасови фигури на страни зверове, множество предмети — те бяха твърде много, за да може за толкова кратко време да се разгледа и разбере всичко. Еволюцията на тази неизвестна раса беше показана от последователно групирани реликви. Инеш обходи залите заедно с всички.

Той облекчено въздъхна, когато най-накрая стигнаха до цяла редица скелети и мумии. Скрил се зад силов еcran, той наблюдаваше как специалистите биолози измъкват една мумия от каменен саркофаг. Тялото на мумията беше забинтовано с многослойни ленти от някаква материя, но биолозите не развиха изгнилата тъкан. Провирайки пинцета през тъканта, те, както обикновено се правеше в такива случаи, взеха само парче от черепа. За съживяване можеше да послужи която и да е част от скелета, но най-добри резултати се постигаха, най-

съвършена реконструкция можеше да се получи, само ако се използват някои части от черепа.

Главният биолог Хамар обясни защо са избрали именно тази мумия.

— За да запазят тялото, те са използвали такива химически вещества, които свидетелстват, че химиата при тях е била в началния си етап на развитие. А резбата върху саркофага говори за примитивна, незапозната с машини цивилизация. На този стадий потенциалните възможности на нервната система едва ли са били особено развити. Нашите специалисти по отделните езици анализираха записите от говорещите машини, които са разположени във всички зали на музея, и въпреки че езиците се оказаха много — тук има даже запис на разговорна реч от епохата, когато това същество е било живо, — те без никакъв труд успяха да разшифроват всички понятия. Сега универсалният преводач е така настроен, че ще може да преведе всеки наш въпрос на езика на съживеното същество. Същото ще бъде и с обратния превод, разбира се. Но, извинявайте, виждам, че първото тяло е вече подгответо!

Заедно с другите членове на съвета Инеш внимателно следеше работата на биолозите — те закрепиха със скоби капака на възкресителя и процесът на пластичното възстановяване започна. Той почувства как всичко в него се напрегна. Знаеше, какво ще последва сега. Знаеше абсолютно точно. Ще минат няколко минути и древният обитател на тази планета ще се надигне от възкресителя, ще застане пред тях лице в лице. Научният метод за съживяване беше прост и безотказен.

Животът възниква от мрака на безкрайно малките величини, на границата, където всичко започва и всичко свършва, на границата на живото и неживото, в онази забулена област, където вибриращата материя лесно преминава от старо в ново състояние, от органична в неорганична и обратно. Електроните не са нито живи, нито мъртви, атомите не знаят нищо за одушевеността или неодушевеността. Но когато атомите започнат да се съединяват в молекули, тогава — на този стадий — е достатъчна само една крачка, нищожно малка крачка към живота, ако на този живот му е било съдено да се зароди. Само една крачка, а след нея — вечен мрак. Или живот.

Камък или жива клетка. Зрънце злато или тревичка. Морски пясък или безброй също толкова миниатюрни живи същества, населяващи бездънните дълбочини на рибното царство. Разликата между тях възниква в полумрака на зараждащата се материя. Там всяка жива клетка приема присъщата си форма. Ако на един рак откъснеш крак, вместо него израства също такъв, нов. Червеят се разтяга, расте и скоро се разделя на два червея, на две еднакви стомашни системи, също толкова лакоми и съвършени, без това разделяне да ги е повредило с нещо. Всяка клетка може да се превърне в цяло същество. Всяка клетка „помни“ това цяло с такива дребни и сложни подробности, че не биха ти стигнали силите да ги опишеш.

Парадоксалното обаче е, че паметта не бива да се смята за нещо органично! Обикновеният восъчен валяк запомня звуци. Магнитната лента лесно възпроизвежда замъкнали преди столетия гласове. Паметта — това е филологичен отпечатък, следи, оставени върху материя и променили строежа на молекулите; и ако тя бъде пробудена, молекулите ще възпроизведат същите образи със същия ритъм.

Квадрилиони и квинтилиони пробудени образи-форми се втурнаха във възкресителя от черепа на мумията. Паметта, както винаги, не ги подведе.

Миглите на съживения трепнаха и той отвори очи.

— Значи, това е истина — каза той високо и машината веднага преведе думите му на езика на хенейците. — Значи смъртта е само преход към друг свят. Но къде са приближените ми?

Последната фраза той произнесе с объркан и жален тон.

Възкръсналият седна, сетне се измъкна от апарата, чийто капак автоматично се вдигна при съживяването му. Когато видя хенейците, той затрепери, но това продължи само един миг. Възкръсналият беше горд и притежаваше своеобразно високомерно мъжество, което сега му се оказа полезно. Неохотно той падна на колене, простря се ничком, но после го обхвана съмнение.

— Вие боговете на Египет ли сте? — попита той и стана. — Какви сте грозни! Аз няма да се поклоня на неизвестни демони.

— Убийте го! — каза капитан Горсид.

Двукракото чудовище се сгърчи в конвулсия и изчезна в пламъка на лъчевата пушка.

Вторият съживен се надигна, треперейки и бледнеейки от ужас.

— Боже, господи! Никога повече няма да се докосна до тази проклета отрова! Представете си, да се напия до козирката...

— За каква „отрова“ говориш, възкреснико? — любопитно попита Йоал.

— Първак, пърцуца, отрова в манерка за заден джоб, мляко от бясна крава. С какво ли не те поят в този вертеп, о Господи, Боже мой!

Капитан Горсид въпросително погледна Йоал.

— Струва ли си да продължаваме?

Йоал бавно отговори:

— Почакайте, това е интересно.

После отново се обърна към съживенията:

— Как би реагирал, ако ти кажа, че ние сме дошли от друга планета?

Човекът се втренчи в него. Той явно беше заинтригуван, но страхът се оказа по-силен.

— Слушайте — каза той, — бях тръгнал да си върша работата. Да допуснем, че съм гаврътнал някоя и друга чашка повече, но за всичко е виновна тази мръсотия, която сега продават. Кълна ви се, че не видях другия автомобил. Но ако това е нов начин да се наказват тези, които шофират, когото са пили, то аз се предавам. Вие спечелихте. Кълна се, до края на дните си капка няма да сложа в устата си, само ме пуснете.

— Той кара „автомобил“, но за него той въобще не мисли — каза Йоал. — Ние не сме виждали нито един такъв „автомобил“.

Те не са се погрижили да запазят поне един такъв в музея си.

Инеш забеляза, че всички чакат някой да зададе още някакъв въпрос. Като разбра, че ако той сам не го попита за нещо, кръгът от мълчание ще се затвори, Инеш каза:

— Помолете го да опише „автомобила“. Как действа той?

— Това вече е друга работа! — зарадва се човекът. — Кажете какво ви интересува, и аз ще ви отговоря. Аз мога да се натряскам така, че всичко да ми се вижда двойно, ама пак ще съм годен да карам автомобила. Как действа ли? Много просто. Завърташ ключа и даваш газ, с крака си...

— Газ ли — се намеси техникът — лейтенант Виид. — Мотор с вътрешно горене. Всичко е ясно.

Капитан Горсид даде знак на стражата с лъчевата пушка.

Третият човек седна и известно време внимателно ги разглеждаше.

— От друга планета ли? — накрая попита той. — Имате някаква система, или сте попаднали при нас благодарение на чистата случайност?

Хенейските съветници, които се бяха събрали под свода на залата, неловко се размърдаха в удобните си кресла. Инеш и Йоал се спогледаха. Историкът беше потресен и това разтревожи метеоролога. Той си помисли: „Това двукрако същество притежава ненормално бърза приспособимост към новите условия и твърде остро усещане за действителността. Нито един хенеец не може да се сравни с него по бързина на реакциите.“

— Бързината на мисълта не винаги е признак на превъзходство — промърмори главният биолог Хамар. — Съществата с бавно, обстойно мислене заемат сред мислещите индивиди почетно място.

„Работата не е в бързината — неволно помисли Инеш, — а в правилността и в точността на мисълта.“ Той се опита да се постави на мястото на съживения. Би ли могъл така изведнъж да съобрази, че наоколо му има чужди същества от други планети? Едва ли.

Всичко това мигновено излетя от главата му, когато човекът стана. Инеш и останалите не го изпускаха от очи. Човекът бързо се приближи до прозореца и погледна през него. Само хвърли един поглед навън и се обърна към тях.

— Навсякъде едно и също ли е?

Отново хенейците бяха потресени от бързината, с която той бе разбрал всичко.

Най-накрая Йоал се реши да му отговори:

— Да. Опустошение. Смърт. Развалини. Вие знаете ли какво се е случило тук?

Човекът приближи и се спря пред енергоекрана, зад който се бяха разположили хенейците.

— Мога ли да разгледам музея? Трябва поне приблизително да определя в коя епоха съм. Докато бях жив, ние притежавахме някои средства за разрушение. Кое от тях е използвано — зависи от количеството изминало време.

Съветниците гледаха към капитан Горсид. Той се беше пообъркал, но после заповядда на стражата с лъчевата пушка:

— Следете го!

Сетне погледна човека право в очите.

— Вашите намерения са ми ясни. Искате да се възползвате от положението и да си осигурите безопасност. Трябва да ви предупредя: не правете нито едно излишно движение, само тогава за вас всичко ще приключи нормално.

Не беше ясно повярва ли човекът на тази лъжа или не повярва. Нито с поглед, нито с жест той не показа, че е забелязал стопения под, там, където лъчевата пушка изгори и превърна в нищо двамата му предшественици. С любопитство приближи вратата, внимателно погледна втория от охраната, който го следеше, и бързо продължи по-нататък. След него тръгна и охраната, последва го енергоекранът, а накрая един след друг и всички съветници.

Инеш прекрачи прага трети поред. В тази зала бяха изложени модели на животни. Следващата зала илюстрираше епоха, която Инеш за по-просто беше нарекъл за себе си „цивилизована“. Тук се пазеха много апарати от един и същ период. Всички те свидетелстваха за едно доста високо равнище на развитие. Когато хенейците минаваха оттук първия път, Инеш си беше помислил: „Атомна енергия“. Това бяха разбрали и останалите. Капитан Горсид се обърна към човека и го предупреди:

— Нищо да не се пипа. Само една грешна стъпка и охраната ще ви изгори.

Човекът спокойно спря в средата на залата. Въпреки чувството си за тревожно любопитство, Инеш не можа да не се възхити на самообладанието му. Той сигурно разбираше каква съдба го очаква, но все пак стоеше пред тях дълбоко замислен за нещо... Накрая човекът уверено заговори:

— По-нататък няма защо да се ходи. Може би вие бихте могли по-точно да определите колко време е минало между деня на моето раждане и ето тези машини. Виждате ли апарата, който, ако се съди по таблицата, брои взривяващите се атоми. Когато броят им достигне определена граница, автоматически се отделя известно количество енергия. Периодите са пресметнати така, че да се избегне верижна реакция. По мое време имаше хиляди доста груби приспособления за забавяне на атомната реакция, но за да се създаде такъв апарат, са

необходими две хиляди години, смятано от началото на атомната ера. Бихте ли могли да направите сравнително изчисление?

Съветниците изчаквателно гледаха Виид. Инженерът беше объркан. Най-после той се реши да проговори:

— От девет хиляди години насам ние познаваме множество начини за предотвратяване на атомните взривове. Но — прибави той по-бавно — аз никога не съм чувал за апарат, който да отброява атомите с тази цел.

— И все пак те загинаха — продума едва чуто астрономът Шюри.

Възцари се пълно мълчание. То беше нарушено от капитан Горсид:

— Убий това чудовище! — заповяда той на най-близко стоящия страж.

В същия миг стражът рухна на пода, обгърнат в пламъци. И не само този страж, но и цялата въоръжена охрана! Всички едновременно бяха пометени и погълнати от светлосин вихър. Пламъкът лизна енергоекрана, отскочи, разгаряйки се още по-ярко. През огнената завеса Инеш видя как човекът заотстъпва към далечната врата. Апаратът, който броеше атомите, светеше от напрежение, забулен целият от сини светковици.

— Всички изходи да се затворят! — изляя в микрофона капитан Горсид. Да се постави охрана с лъчеви пушки! Да се докарат по-близко бойните ракети и да се разстреля това чудовище с тежките оръдия!

Някой каза:

— Мисловен контрол. Някаква система за дистанционно управление с помощта на мисли. Защо се забъркахме в тази каша!

Те отстъпваха. Синият пламък се разбушува до самия таван, опитвайки се да премине през енергоекрана. Инеш за последен път погледна апаратата. Вероятно той продължаваше да отброява атоми, тъй като около него на кълба се носеха страшни, адски сини вихри.

Заедно с другите съветници Инеш стигна до залата, в която се намираше апаратът за съживяване. Тук ги прикри втори енергоекран. С огромно облекчение те се свиха в индивидуалните си гондоли, излетяха навън и бързо се качиха в междузвездния кораб. Когато огромният кораб излетя нагоре и набра достатъчно височина, от него

се отдели атомна бомба. Долу над музея зина огромна огнена бездна и обхвата целия град.

— Ние така и не разбрахме кое е погубило расата на тези същества — прошепна Йоал в ухото на Инеш, когато тътенът от взрива затихна някъде далеч зад тях.

* * *

На третата сутрин след взрива на бомбата бледожълтото слънце изгря над хоризонта. Настъпи осмият ден от пребиваването им на тази планета. Инеш заедно с другите кацна в друг град. Той реши да отблъсне всякакъв опит да се правят нови съживявания.

— Като метеоролог — каза той — мога да добавя, че тази планета е напълно безопасна и годна за колонизиране от хенейците. Не виждам никаква нужда да се подлагаме още веднъж на рисък. Тези същества са проникнали в тайните на нервната си система и ние можем да допуснем...

Прекъснаха го. Биологът Хамар насмешливо каза:

— Ако са знаели толкова много, защо не са се преселили в друга звездна система, за да се спасят?

— Предполагам — отговори Инеш, — че не са могли да открият нашия метод за определяне на звездите и планетите.

Той огледа приятелите си с мрачен поглед.

— Всички ние знаем, че това беше уникатно, случайно откритие. Мъдростта тук няма нищо общо — на нас просто ни провървя.

По израза на лицата им той разбра: те мислено отхвърлят доводите му. Инеш се почувства безсилен да предотврати неизбежната катастрофа. Той си представи как тази велика раса бе посрещната смъртта. Сигурно тя бе настъпила бързо, но не толкова бързо, за да не разберат какво става с тях. Твърде много скелети имаше навън, на открити места, в градините на великолепните им къщи. Сякаш мъжете бяха излезли с жените навън, за да посрещнат гибелта на народа си под открито небе. Инеш се опита да опише на съветниците техния последен ден преди много, много години, когато тези същества спокойно са посрещнали смъртта. Но предизвиканите от него зрителни образи не достигнаха до съзнанието на съплеменниците му.

Съветниците нетърпеливо се въртяха в креслата си зад няколкото енергоекрана, които надеждно ги предпазваха, а капитан Горсид попита:

— Обяснете, Инеш, кое предизвика във вас тази емоционална реакция?

Въпросът накара Инеш да мълкне. Той не мислеше, че това са емоции. Той не си даваше сметка за естеството на това, което го беше обхванало — толкова незабелязано то го завладя. И едва сега изведнъж разбра.

— Кое именно? —бавно проговори той — Знам. Това беше третият съживен. Аз го наблюдавах през завесата на енергийния пламък. Той стоеше там, до отдалечената врата, и ни гледаше как ние побягнахме. Гледаше ни с любопитство. Неговото мъжество, спокойствие, неговата ловкост, с която ни залъга — в това е цялата работа...

— И всичко това го доведе до гибел — каза Хамар.

Всички се изкискаха високо.

— Слушай, Инеш! — добродушно се обърна към него Мейарт, помощникът на капитана. — Ти не можеш да твърдиш, че тези същества са по-смели и храбри от нас или че даже сега, след като сме предприели всички мерки за сигурност, ние трябва да се страхуваме от едно съживено от нас чудовище!

Инеш отмина тези думи с мълчание. Чувстваше се глупаво. Той беше напълно сразен от открытието, че би могъл да притежава емоции. Освен това не искаше да бъде инат. Въпреки всичко той направи последен опит.

— Бих искал да кажа само едно — сърдито промърмори той. — Не mi се струва съвсем задължителен стремежът да изясним какво се е случило със загиналата раса.

Капитан Горсид направи знак на биолога.

— Започнете съживяването! — заповяда той.

И като се обърна към Инеш, каза:

— Нима можем ей така, без да сме изяснили нещата, да се върнем на Хейна и да препоръчаме масово преселване тук? Представете си, че нещо сме пропуснали, нещо не сме разбрали докрай. Не, приятелю, това е невъзможно.

Доводът беше стар, но Инеш неизвестно защо веднага се съгласи с него. Искаше да прибави нещо, но изведнъж забрави какво, тъй като видя, че от апарата за съживяване се надига четвъртия човек.

Той седна и изведнъж изчезна.

Настъпи мъртва тишина, пълна с ужас и изненада. Капитан Горсид дрезгаво каза:

— Той не може да излезе оттук. Ние знаем това. Той е някъде наоколо.

Хенейците около Инеш, надигайки се от креслата си, се вглеждаха в празното пространство под енергийния похлупак. Охраната стоеше неволно отпусната пипалата с лъчевите пушки. Поглеждайки настрани, Инеш видя как един от техниците, наблюдаващ за сигурността на защитните екрани, прошепна нещо на Виид, който моментално го последва. След малко се върна мрачен.

— Казаха ми — изрече Виид, — че когато съживеният изчезна, стрелките на апаратата са отскочили с десет деления. Това е нивото на вътрешноядрените процеси.

— В името на първия хенеец! — прошепна Шюри. — Именно това е нещото, от което винаги сме се страхували.

— Да се унищожат всички локатори в кораба! — извика в микрофона капитан Горсид. — Унищожете всичко, чухте ли?

Той се извърна към астронома и го погледна с гневни очи.

— Шюри, те изглежда не ме разбраха. Дайте заповед на подчинените си да действат! Всички локатори и възкресители да се унищожат незабавно.

— По-бързо! — с плачлив глас произнесе Шюри.

Те си поеха дъх, едва когато заповедта беше изпълнена. На лицата им трепнаха плахи усмивки. Всички изпитваха мрачно удовлетворение. Помощникът на капитана, Мейард, каза:

— Във всеки случай, сега вече той няма да може да намери нашата Хейна. Великата система за определяне на звездите и планетите ще си остане тайна за тях. Може да не се страхуваме от възмездие...

Той се спря и вече по-спокойно довърши мисълта си:

— За какво говорих?... Ние нищо не можахме да направим. Нима сме виновни за онова, което се е случило с жителите на тази планета?

Но Инеш знаеше какво си бе помислил той. В подобни моменти в тях винаги се появяващо чувство за вина. Призраците на всички погубени от хенейците раси: непреклонната воля, която ги вдъхновяваше, когато за първи път се приземяваха, решителното им намерение да унищожат всичко, което би им попречило; тъмните мрачни бездни от безмълвен ужас и омраза, които те оставяха навсякъде след себе си; дните на страшния съд, когато те безмилостно обльчваха със смъртоносна радиация нищо неподозиращите обитатели на мирните планети — ето това се криеше зад думите на Мейард.

— Все пак не ми се вярва, че е могъл да избяга — промълви капитан Горсид. — Той е тук, в сградата, той чака кога ще махнем защитните екрани, за да си тръгне. Нека чака. Ние няма да направим това.

Отново се възцари пълно мълчание. С никакво очакване те гледаха към празния купол на енергийната защита. Там беше единствено лъскавият възкресител, легнал върху своите метални подпори. Освен този апарат нямаше нищо друг. Нито едно отражение, нито една сянка. Жълтите слънчеви лъчи проникваха навсякъде, заливайки площадката с такава ярка светлина, че немислимо беше нещо там да се крие.

— Страж! — заповяда капитан Горсид. — Унищожете възкресителя. Мисля, че той ще се върне да го изследва, затова не трябва да рискуваме.

Апаратът изчезна във вълните на белия пламък. Заедно с него изчезна и последната надежда на Инеш, че смъртоносната енергия ще накара двукракото чудовище да се върне отново. Нямаше повече на какво да се надява.

— Къде ли би могъл да се дене все пак? — попита Йоал.

Инеш се обърна към историка с намерение да обсъди с него този въпрос. В този момент той видя чудовището, което стоеше малко встрани от тях под дървото и внимателно ги разглеждаше. Сигурно се беше появило именно в този миг, защото всички съветници едновременно бяха отворили уста от изненада и рязко се дръпнаха назад. Един от техниците прояви максимална находчивост, като успя да инсталира енергоекран между хенейците и чудовището. Съществото бавно се приближи, то беше крехко и главата му бе леко

наклонена назад. Очите му сияха сякаш бяха осветени от някакъв вътрешен огън.

— Като приближи екрана, човекът протегна ръка и го докосна с пръстите си. Екранът ослепително пламна, след което се замъгли от преливащата в него цветова гама. Пъстрата вълна се прехвърли върху човека: цветовете станаха по-ярки и за миг обляха цялото му тяло, от главата до петите. Светлата, преливаща от багри мъгла се разпръсна. Очертанията станаха невидими. Мина още един миг — и човекът прекрачи през екрана.

Той се засмя — звукът беше странно доброжелателен — и веднага стана сериозен.

— Когато се събудих, ситуацията ми се видя забавна — каза той.
— Помислих си: „Какво да правя с вас сега?“

За Инеш, думите му прозвучаха в утринния въздух на мъртвата планета като присъда на съдбата. Мълчанието бе нарушено от глас, толкова глух, сподавен и неестествен, че на Инеш му трябваше време да познае гласа на капитан Горсид.

— Убийте го!

* * *

Когато взривовете пламък безсилно стихнаха, те видяха, че неуязвимото същество все така си стои пред тях. То бавно тръгна към тях и се спря на около шест крачки от най-близкия хенеец. Инеш се намираше зад всички. Човекът бавно заговори:

— Налагат се две решения: едното се основава на благодарността, че ме съживихте, а второто — на действителното състояние на нещата. Аз знам кой сте вие и какво ви трябва. Да, аз ви познавам — и това е вашата беда. Много е трудно в такива случаи да проявиш милосърдие. Но аз ще се опитам. Да предположим — продължи той, — че вие ми откриете тайната на локатора. Сега вече, след като съществува система, ние никога няма де се излъжем толкова глупаво, както миналия път.

Инеш целият се напрегна. Мозъкът му работеше толкова трескаво, опитвайки се да предвиди всички възможни последици от

катастрофата, че сякаш се беше изпразнил от всякакво друго съдържание.

И все пак някаква малка част от съзнанието му си оставаше на мястото си.

— Какво се е случило всъщност? — попита той.

Човекът стана мрачен. Спомените за онзи далечен ден направиха гласа му хриплив.

— Атомна буря — каза той. — Тя връхлетя от някакъв друг звезден свят и обхвана целия този край на нашата галактика. Диаметърът на атомния циклон достигна около деветдесет светлинни години, много повече от това, което бе в нашите възможности. Нямаше никакво спасение. По-рано нямахме нужда от междузвездни кораби и затова не ги бяхме строили. Освен това единствената ни позната звезда с планети — Кастор, също беше обхваната от бурята.

Той мълкна. После продължи прекъснатата си мисъл:

— И така, тайната на локатора... В какво се състои тя?

Съветниците около Инеш облекчено въздъхнаха. Вече не се страхуваха, че расата им ще бъде унищожена. Инеш с гордост отбеляза, когато най-страшното остана вече назад, че никой от хенейците не беше помислил за себе си.

— Значи вие не знаете тази тайна? — хитро попита Йоал. — Вие сте достигнали извънредно висока степен на развитие, но само ние можем да завоюваме цялата галактика.

Със заговорническа усмивка той погледна другите и прибави:

— Господа, ние можем с право да се гордеем с великите открития на хенейците. Предлагам ви да се върнем на кораба. Няма какво повече да правим на тази планета.

Докато влизаха в сферичните си гондоли, Инеш с тревога си мислеше, че това двукрако същество ще се опита да ги задържи. Но като се огледа, видя, че човекът им обърна гръб и тръгна бавно надолу по улицата.

Именно този образ се вряза в паметта на Инеш, когато междузвездният кораб започна да набира височина. Запомни и още нещо: атомните бомби, които хвърлиха една след друга върху града, не избухнаха.

— Така просто не можем да се откажем от тази планета — каза капитан Горсид. — Предлагам още веднъж да поговорим с това

чудовище.

Те решиха да кацнат отново в града — само Инеш, Йоал, Виид и командирът на кораба. В радиостанциите им прозвуча гласът на капитан Горсид:

— Струва ми се... — очите на Инеш ловяха през утринната мъгла блясъка на прозрачните гондоли, които се спускаха около него.

— Струва ми се, че вземаме това създание не за такова, каквото в действителност е то. Спомнете си например как се събуди и изведнъж изчезна. Защо?... Защото се изплаши. Разбира се, че е така! То не беше господар на положението. То самото не се смята за всесилно.

Това твърдение изглеждаше убедително. Инеш приемаше охотно доводите на капитана. Изведнъж му се стори съвсем неразбираемо защо така лесно се беше поддал на паниката!

Сега опасността му се представи в друга светлина. На цялата тази планета имаше само един човек. Ако те наистина решат, биха могли да започнат с преселването на колонисти, без да се съобразяват с него, все едно, че въобще го няма. Спомни си, че в миналото така са правили неведнъж. На много планети немногобройните коренни техни обитатели избягваха действието на смъртоносната радиация и успяваха да се скрият в най-отдалечени райони. Почти навсякъде колонистите постепенно ги залавяха и избиваха. Доколкото си спомняше той, имаше само два случая, когато туземци бяха запазили за себе си малки части от своите планети. И в двета случая беше решено да не ги унищожават с радиация, защото това можеше да навреди на самите хенейци. Там колонистите се бяха примирили с присъствието на оцелелите автохтони. А сега беше къде-къде по-добре — имаше само един-единствен жител, и той нямаше да заеме толкова много място!

Когато го откриха, видяха, че човекът най-делово метеше долния етаж на малък котедж. Той остави метлата и дойде при тях на терасата. Беше обул сандали и широка, на него имаше свободна туника от никаква ослепително блестяща материя. Лениво ги погледна и не каза нито дума.

Преговорите поведе капитан Горсид. Инеш се видя в чудо, когато долови думите, които той подаваше на механичния преводач. Командирът на кораба беше откровен докрай — така бяха решили от по-рано. Той подчертава, че хенейците не се готвят да съживяват други

мъртвци на тази планета. Подобен алtruизъм би бил неестествен, като се има предвид, че стремително увеличаващите се хенейски орди постоянно се нуждаеха от нови и нови светове. Всяко ново поредно увеличение на населението изтласкваше на преден план все един и същи проблем, който можеше да се разреши само по един-единствен начин. Но в дадения случай колонизаторите доброволно се задължаваха да запазят правата на този единствено оцелял обитател на планетата.

На това място човекът прекъсна думите на капитан Горсид:

— Каква беше целта на вашата толкова безкрайна експанзия?

Изглеждаше искрено заинтересуван.

— Да предположим, че заселите всички планети на нашата галактика. По-нататък какво ще правите?

Капитан Горсид размени недоумяващ поглед отначало с Йоал, а после с Инеш и Виид. Инеш, в знак на отрицание, завъртя тялото си от една страна на друга. Той почвства към това същество само едно съжаление. Човекът не ги разбираше и навярно никога нямаше да ги разбере. Стара песен! Двете раси, едната жизнеспособна, а другата умираща, изповядваха две противоположни гледни точки: едната се беше устремила към звездите, а другата се беше преклонила пред неизбежността на съдбата.

— Защо не организирате контрол над инкубаторите си? — настояваше човекът.

— И да предизвикаме свалянето на правителството? — с ирония отговори Йоал.

Той каза това снизходително и Инеш видя как всички останали също се усмихнаха на наивността на човека. Той почвства как интелектуалната пропаст между тях става все по-ширака и по-ширака. Това същество въобще не схващаше природата на жизнените сили, които управляваха света.

— Е, добре — отново заговори човекът. — Щом вие не сте способни да ограничите размножаването си, това ще направим ние вместо вас.

Настъпи тишина.

Хенейците се бяха вцепенили от ярост. Инеш сам чувствуваше това и съзря същото чувство и в очите на останалите. Погледът му се плъзна по лицата им и се върна отново към това двукратко създание,

което, както и преди, стоеше до вратата. За кой ли път Инеш си мислеше, че техният противник изглежда безкрайно безпомощен.

„В този момент — си помисли той — бих могъл да го обгърна с пипалата си и да го смачкам!“

Съчетава ли се умственият контрол над вътрешноядрените процеси и гравитационните полета със способността да се отблъска чисто механичното, макрокосмично нападение? Инеш мислеше, че се съчетава. Разбира се, че силата, чиято проява те бяха видели преди два часа, би трябало да има някаква граница. Само, че те не познаваха тази граница. Независимо от всичко за тях това вече нямаше никакво значение. Дали те са по-силни или по-слаби вече не беше важно. Съдбовните думи бяха произнесени: „Ако вие не сте способни да ограничите, ние ще направим това вместо вас!“

Тези думи още звучаха в ушите на Инеш и колкото по-надълбоко в съзнанието му се врязващо съмълтът им, толкова по-малко изолиран и отчужден се чувстваше той. До този момент той възприемаше себе си само като зрител. Даже когато протестираше против понататъшните съживявания, Инеш действаше като незаинтересувано лице, сякаш наблюдаваше драмата отстрани, без да участва в нея. Едва сега той поразително ясно осъзна защо винаги беше отстъпвал и в крайна сметка се беше съгласявал с другите. Връщайки се към миналото си, към най-далечните дни от него, той разбра, че в действителност той никога не се бе смятал за участник в завоюването на нови планети и в избиването на чуждите раси. Той просто присъстваше там, мислеше, разсъждаваше за живота, който нямаше за него никакво значение. Това понятие сега вече се беше конкретизирало. Той повече не можеше, не искаше да се противи на могъщата вълна от страсти, която го беше заляла. Сега вече той мислеше и чувстваше точно така, както огромната необятна маса хенейци. Цялата сила и всичките желания на расата бушуваха в кръвта му.

— Чуй, двукраки! — изръмжа той. — Ако се надяваш да съживиш цялото си мъртво племе, лъжеш се. Прости се с тази надежда!

Човекът го погледна, но замълча.

— Ако можеше да избиеш всички ни — продължи Инеш, — отдавна би го направил. Цялата работа е там, че няма да ти стигнат

силите за това. Корабът ни е построен така, че никаква верижна реакция не е възможна в него. На която и да е частица потенциално активна материя противостои античастица, която не допуска образуване на критични маси. Ти можеш да предизвикаш колкото си искаш взривове в двигателите ни, но тези взривове ще си останат изолирани, а енергията им ще бъде използвана за това, за което са предназначени двигателите — ще се превърне в движение.

Инеш почувства докосването на Йоал.

— По- внимателно! — прошепна историкът. — Без да искаш, във възбудата си може да издадеш някоя от нашите тайни.

Инеш отблъсна пипалото му и троснато му се озъби:

— Стига сте се правили на наивни! Достатъчно беше това чудовище да погледне телата ни, за да разгадае почти всички тайни на нашата раса. Трябва да си голям глупак да не разбереш, че то отдавна вече е претеглило своите и нашите възможности в тази ситуация.

— Инеш! — кресна капитан Горсид.

Усетил металните нотки в гласа му, Инеш отстъпи назад и каза:

— Слушам.

Яростта му се изпари със същата бързина, с каквато го беше обхванала.

— Струва ми се — продължи капитан Горсид, — че се досещам какво имахте намерение да кажете. Напълно съм съгласен с вас, но в качеството си на висш представител на властта на Хейна смяtam за свой дълг да ви връча ултиматум.

Той се обърна. Рогатото му тяло се надвеси над человека.

— Ти се осмели да произнесеш думи, за които прошка няма. Ти каза, че ще се опитате да ограничите движението на великия дух на Хейна.

— Не на духа — го прекъсна човекът. Тихичко се разсмя. — Съвсем не на духа!

Капитан Горсид пренебрегна думите му.

— Затова продължи той — ние нямаме друг избор. Предполагаме, че след време, когато събереш всички необходими материали и изготвиш съответните инструменти, ти ще можеш сам да построиш възкреси телен апарат. Но по нашите разчети за това ще са ти необходими не по-малко от две години, даже ако изучиш всичко. Това е необикновено сложен уред и построяването му съвсем няма да

бъде толкова лесно за теб, единствения представител на расата, която се беше отказала да строи машини цели хиляда години преди да бъде унищожена.

Ти обаче няма да можеш да построиш междузвезден кораб. А ние няма да ти дадем време да изградиш и възкресителен апарат. Твърде е възможно да имаш способността да предотвратиш взрывове на известно разстояние около себе си. Тогава ние ще отлетим на други материци. Ако ни попречиш и там, значи ще ни се наложи да потърсим допълнителна помощ. След шестмесечен скоростен полет ние ще стигнем до точка, от която най-близките колонизирани от хенайците планети ще чуят нашия зов. Те ще ни изпратят огромен флот — всичките ти сили няма да стигнат да се пребориш с него. Когато започнем да хвърляме по сто или по хиляда бомби в минута, ние ще заличим всички градове и от скелетите на твоя народ няма да остане даже и прах.

Такъв е планът ни. И така ще бъде. А сега можеш да правиш с нас каквото си искаш — ние сме в твоята власт.

Човекът поклати глава.

— Засега нищо няма да правя — каза той и натърти: — Засега нищо.

И като помълча, добави замислено:

— Вие разсъждавате логично. Твърде логично. Наистина аз не съм всемогъщ, но ми се струва, че вие забравяте едно дребно нещо, един малък детайл. Какъв точно, няма да ви кажа. А сега — сбогом. Върнете се на кораба си и летете където пожелаете. Имам още много работа...

Инеш стоеше неподвижен и чувстваше, че яростта отново изпълва цялото му тяло. После, съскайки, той скочи, разперил пипалата си. Те вече почти докосваха нежното тяло, когато изведнъж нещо го отблъсна, отхвърли го...

Инеш се събуди в кораба.

Той не помнеше как се беше намерил там, не беше ранен и не изпитваше никакво сътресение. Безпокоеше се само за капитан Горсид, за Виид и Йоал, но те и тримата стояха редом с него, също толкова изумени. Инеш лежеше неподвижно и мислеше за думите на человека: „Вие забравяте нещо дребно...“ Забравяме? Значи това дребно нещо

им беше известно. Какво ли може да е то? Инеш все още си блъскаше главата над този въпрос, когато Йоал каза:

— Глупаво е да се надяваме, че нашите бомби биха могли да направят нещо!

Оказа се, че той е прав.

Когато междузвездният кораб се отдалечи от Земята на четиридесет светлинни години, Инеш беше извикан в залата на съвета. Вместо да го поздрави, Йоал унило му каза:

— Чудовището се намира на кораба.

Думите му поразиха Инеш като гръм от ясно небе, но заедно с тътена им го озари внезапно прояснение.

— А, ето какво забравихме! — учудено и високо каза той. — Ние забравихме, че той, ако иска, може да се движи в космическото пространство в границите... Как го каза той?... В границите на деветдесет светлинни години.

Инеш ясно разбра. Хенейците, които бяха свикнали да ползват междузвездни кораби, естествено не си бяха спомнили за тази възможност. И в това нямаше нищо чудно! Постепенно действителността започваше да губи значението си за него. Сега, когато всичко приключи, той отново се почувства измъчен и стар, отново беше отчаяно сам.

Необходими бяха само няколко минути, за да го въведат в курса на нещата. Един от асистентите физици на път за склада вния коридор беше забелязал човека. Странно беше, че нито един от многобройния екипаж на кораба не бе го открил по-рано.

„Но нали в края на краищата ние не се готовим да кацаме, нито даже да се приближаваме до нашите планети — помисли Инеш — По такъв начин той би могъл да се възползва от нас само ако ние включим видео...“

Инеш се спря! Разбира се, как не се беше сетил по-рано! Щеше да им се наложи да включат насочващия видеольч, и щом бъде установен контакт, човекът щеше лесно да определи нужната посока.

Инеш прочете решението в очите на съплеменниците си — единственото възможно при тези условия решение. Но все пак му се струваше, че бяха пропуснали нещо, нещо много важно. Той бавно се приближи до големия видеоекран, монтиран в дъното на залата. Картината, изобразена върху него, беше толкова ярка, толкова

величествена и прекрасна, че непривикналият разум се сгърчваше пред нея като пред блясъка на светкавица. Даже Инеш, макар че беше виждал това многократно, се беше стъпил пред тази немислима, невъобразима бездна на космоса. Това беше образът на част от Млечния път. Сякаш в окуляр на гигантски телескоп, способен даолови даже мъждукането на червените джуджета, отдалечени на тридесет хиляди светлинни години разстояние, сияха четиристотин милиона звезди. Диаметърът на видеоекрана беше двадесет и пет ярда — такъв телескоп просто не съществуваше, пък и в другите галактики нямаше толкова звезди.

И само една на всеки двеста хиляди звезди имаше планети, годни за заселване.

Именно този факт, имащ колосално значение, ги беше накарал да вземат съдбоносното решение. Инеш уморено огледа всички с очи. Когато той проговори, гласът му беше странно спокоен:

— Всичко е пресметнато прекрасно от чудовището. Ако ние продължим да летим по-нататък, то ще полети заедно с нас, ще завладее възкресителя и ще се върне по достъпен за него начин на своята планета. Ако пък решим да използваме насочващия лъч, то ще се втурне по дължината на лъча, ще завземе възкресителя и пак ще се върне много преди нас. Във всеки един от тези случаи, още преди нашите кораби да успеят да стигнат планетата му, това двуного ще може да съживи достатъчно свои съплеменници, пред които ние ще бъдем безсилни.

Тялото на Инеш се разтресе от възбуда. Той разсъждаваше съвсем правилно, но все не можеше да се освободи от чувството, че някъде в мислите му имаше пропуски, празни места. Инеш бавно продължи:

— В този момент имаме само едно предимство. Каквото и решение да вземем, той не би го разбрали без машината преводач. Ние бихме могли да съставим план, който ще остане тайна за него. Той знае, че никой не може да взриви кораба. Остава ни само един изход. Един-единствен.

Капитан Горсид наруши настъпилата тишина:

— И така, надявам се, че сте разбрали всичко. Ще включим двигателите, ще взривим апаратите за управление и ще загинем всички заедно с чудовището.

Те си размениха погледи и в очите на всички можеше да се прочете гордост за расата им. Инеш докосна с пипалата си всички подред.

* * *

След един час, когато температурата в кораба чувствително се повиши, в главата на Инеш се появи мисъл, която го накара да се хвърли към микрофона и да извика астронома Шюри.

— Шюри! — викна той. — Спомни си момента, Шюри, когато чудовището се събуди и изчезна... Помниш ли? Капитан Горсид не можа веднага да накара помощниците ти да унищожат локаторите. Тогава така и не ги попитахме защо се забавиха толкова много. Попитай ги! Попитай ги сега!...

Последва мълчание. После гласът на Шюри се дочу слабо сред пукота от смущенията:

— Те... не са могли... да проникнат... в камерата... Вратата е... била затворена.

Инеш се строполи на пода. Ето какво било! Значи те бяха пропуснали не само едно дребно нещо, един дребен детайл. Човекът се бе съживил, всичко бе разbral, бе станал невидим и веднага се бе устремил към кораба. Той бе открил тайната на локатора и тайната на възкресителния апарат, а може би беше изследвал първо него. Когато се появи отново, той вече притежаваше всичко, което е искал и което е могъл да вземе от тях. Всичко останало това чудовище беше използвало само и само за да ги подтикне към този акт на отчаяние, към самоубийството.

И само след няколко мига то щеше да напусне кораба с твърдата увереност, че нито едно чуждо същество няма да знае нищо за неговата планета, че расата му ще се възроди, отново ще заживее и вече никога няма да загине.

Инеш, потресен от открытието си, се олюля, хвана се за пращащата радиостанция и започна да креши в микрофона последното нещо, което беше разbral. Отговор не последва. Всичко се заглушаваше от рева на огромната, неуправляема енергия. Топлината започваше да разтопява защитната му броня и Инеш, люлеейки се,

напразно се опитваше да се дотътри до енергийния регулатор. Отсреща му избухна пурпурен пламък. Крещейки и хълцайки, той се втурна обратно към радиостанцията.

Няколко минути по-късно той все още продължаваше да креши нещо в микрофона, докато мощният междузвезден кораб се гмурна в чудовищната пасть на синьо-бялото слънце и всичко замълкна завинаги.

Издание:
Чудовището

Американска
Първо издание

Превод: Антоанета Тодорова
Редактор: Марин Григоров, 1993
Коректор: Гинка Иванова
Компютърен набор: Цветелина Божидарска
Компютърен дизайн: Пламен Възланов
Художник на корицата: Петър Гарванов
Художествен редактор: Господин Господинов
Гарнитура: Univers
Формат — 70×100/32
10 печатни коли

Евразия, София, 1993
Печат — ДФ „АБАГАР“, печатница Плевен

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.